

१४९

दर्ता नं.: ४८/२०७६/७७

पुखां दयक तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुखां दयक तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति

ख्वास त्वां

नेपाल संवत् ११४४ ज्रला श्वः / २०८१ असोज १ / 2024 Sep. / ल्या: ११५, दॉः६

कथूबाया कार्यवाहक महामहिम राजदूत
अबेल डिस्पेञ्जता
ख्वप नगरपालिकाय लसकुस

मोरड लेटाड नगरपालिकाया नगर प्रमुख लावती जू ख्वप नगरपालिकाय्
(२०८१ मद्दै १६ गते)

महालक्ष्मी नगरपालिकाया समाजसेवीं पुँ ख्वप नगरपालिकाय्
(२०८१ मद्दै २२ गते)

; DkfbSlo

@) *! C; fjh!, C^\\$!\$!, jif{^

फुक्क पालिकाय् अस्पताल तुलने दैयें ?

नेपःया संविधान आधारभूत स्वास्थ्य उपचार सेवा धेबा म्वायकः याय् दक सुनिश्चितता (पक्का) याडःतःगु दः। व खाँ पूवांकय्या निति आ.व. २०७७/७८ या बजेटय् फुक्क स्थानीय तहलय् आधारभूत अस्पतालत दयेकागु खाँ खः छित। बजेट भाषणय् धःकाथं २०७७ सालय् हे साउन व पुस महिनाय् ३९६ गू व २६१ गू याडः ६५७ गू आधारभूत अस्पताल निःस्वानय् ज्या प्रधानमन्त्री निवास वालुवाटारं याता। उड्ले नं प्रधानमन्त्री एमालेया नायो खडग प्रसाद ओली हे खः। नेदाया दुनय् दानय् ज्या क्वचाय्केगु तातुडः तस्कं भक्तिभक्ताउ याडः क्वचाय्केगु अस्पताल निःस्वानय् ज्या भक्तः प्यदालिपा बल्ल ५५ गू जक क्वचःगु गुकी च्यागू पालिकाता लःल्हाडः बिय धुंगु अलय ४७ गू दानय् धुंगु बुखाँ प्याहाँ वल। मेगु ४२३ गू दाडः च्वना दक धायो च्वंगु दः। मेगु गुलिन अस्पतालत जग्गा या ल्वापु व मेमेगु त्वहः पिकायो दानय् मफःगु धायो च्वंगु दः।

संविधानं क्वःछिय धुंकगु ज्या खाँ पूवांकय् गु कुतः याय् गु थःता हे बांलाइगु खः। अथेनं भवन दानय् ज्या क्वचाय् धुडानं मःकाथंया जनशक्ति व स्वास्थ्यया ज्या भः (उपकरण) त बिय मफूगु धःसा बांलागु खाँ मखु। सरकारं दाडः च्वंगु आधारभूत अस्पतालत न्ह्याकय् ता अजनं हिन्हयद्व-च्याद्वति जनशक्ति तानय मःगु स्वास्थ्य महाशाखां धायो च्वंगु दः। अलय व जनशक्ति गथेयाडः हय् गु धाय् गु पाखय् धःसा सरकारं ध्यान मतःगु स्वापु दःपु पदाधिकारीपिसं धायो च्वंगु दः।

जनताया स्वास्थ्य उपचार तस्कं बिचःयायमःगु खाँ खः। अजगु खाँ स्वयो ज्या याडः क्यनय् मःगु विषय खः। अलय सरकारय् वांपु राजनैतिक दलया नेता व मन्त्रीत धःसा बयबय जक याकय् गुलि लीमलाक जुयो च्वना। अःया स्वास्थ्य मन्त्री प्रदिप पौडेल स्वास्थ्य बिमा सुविधा डागूलाख तका थ्यंकय् गु खाँ ल्हाडः बयबय याक च्वंगु दः। अलय वयकलं अःया स्वास्थ्य बिमाया अवस्था मथूगु खःला वा थुइकं थुइकं हे अथे नुवागु खः दकः जनतां न्यडः च्वंगु दः।

स्वास्थ्य बिमा सुविधा अःछगूलाख तका दः। अलय अस्पतालतय् ता बिमां बियमःगु धेबा ९ अर्ब तका स्वयो अपःदय धुंकल दक मन्त्रालयया पदाधिकारीपिसं हे खः धायो च्वंगु दः। ख्वप नगरपालिकां चाय्कः तःगु ख्वप अस्पतालं जक नीगू करोड़ तका स्वयो अपः बिमाया धेबा काय् मालानिं तः क हे स्वास्थ्य मन्त्रालय, बिमा बोर्डया पदाधिकारीपिन्ता वाडः धायानं नपां धेबा मब्यूगु अस्पतालं धायो च्वंगु दः। थजगु इलय् अःयाय् महा स्वास्थ्य मन्त्रीया डागू लाख तका तकः बिमाया सेवा थेंकय् गु भाषण खाली छवसामारी भाषण थें जक जुइगु मखुला धायो जनतां शंकाया मिखालं स्वयो च्वंगु दः।

नेपःया सरकारं अः न्ह्याकः च्वंगु अस्पतालतय् ता हे बांलाक हज्याकय् फःगु मरु। अस्पतालय करोडौ मूँ वांगु स्वास्थ्य उपकरणत स्यडः स्वथाड तै अथेनं ल्हवनय् गु पाखय् स्व हे मस्व। ल्वगित निजी अस्पतालय् वाडः उपचार मकः सें मगाक बिई। डाक्टरपु अस्पतालय् हाजिर याडः निजी अस्पतालय् व क्लिनिकय् बिरामी स्वः वानिगु खाँ नं सरकारं छपा न्हयपतं न्यडः मेदखय् नं पिता छ्वयो च्वन। सरकारं अस्पताल दानय् गु नपां जनशक्ति व मः काथंया स्वास्थ्य उपकरणया ब्यवस्था नपां बिरामीपिनिगु इलय् हे वास याय् फःसा धात्थेंगु जनताया सेवा जुई।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु धवज्
थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्या: ०१-६६९३०४३, इ-मेल- khwopapau@gmail.com

सुथाय् क्यान्टनया भवं कारखाना स्वयं धुंकः न्हिनयं क्यान्टनया शहीद चिह्नन अथे धाय् शहीद पार्क स्वः वाडा।

शहीद पार्कया मू लुखाया हःनय् मोटर दिकल। मोटरं ख्वहं वयवं हःनय् पाख्य भव्य शहीद पार्क खानय् दत। तस्कं बांलागु भिंगु ल्वहंतं दय्कतःगु च्याताकी-हिताकी थागय् धुंकः तः हांगु ध्वाकां जिपु द्वहं वाडा। द्वहं वानयवं इवः लाक नीगूति चिह्ननत नेखय् जः खय् खाडा। चिह्नन अथेहे ६५४ या जुई। चिह्ननया चाकलीं स्वंमापिडः बांलाक तयो तःगु दः। चिह्ननया च्यय् चिच्या चिच्या गवगु ल्वहंया क्वचात मिलय याडः तयो तःगु दः। श्व शहीद पार्क तस्कं हे शान्तगु थाय् खः। सिमा हः सांगु या सः तक न ताय् दः। जिपु डायो वाडागु पलाया सलं आनाया शान्तगु लकसय् शान्तता चिङ्कः छ्वगु थे चवं।

द्वहं वानय् साथं न्हच तिनि मुसुकःगु जिमिगु न्ह्यसु खः अलय् चञ्चलमन गव गनावाडः सुचुक वाना धाय् गु हे मसिल। मनय् खानय् मर्गु दुःख व तच्वगु श्रद्धा जायो वगु थे जुयो वःलव वीर सेनानिपिनिगु

का.रोहितया चीन यात्रा शहीद पार्कः

खाँ न्यडः। गुम्हासि साम्यवादया ध्वायं च्वजायकः ब्वयक तय्ता थःगु जीवन पाडः छ्वपु खः। शहीद पार्कया व चाकलीं वाउँसे च्वंकः तयो तःगु लु, तस्कं सुनसानगु निस्तब्ध लकस, तस्कं बांलागु सिंहमरमरया ल्वहं तं सियो तःगु व पवित्र थासं जिता तस्कं हे नुग मछिंक लिच्चवः लाकल।

जिं दुःख ख्वविं जःगु मिखाया भावुकता सुचुकः मेपुं पासापिनिगु मिखालय् स्वया। अमिगु नं अवस्था जिगु थे हे ख्वः चमकां, दुःखं जः। मिखा नेगलं ख्वबिं जाय्क च्वंपु। ख्वालय् गम्भीर्यता व श्रद्धा भावया अपलं फुति व इवः खानय दः। जिं तातापाकक प्वखेरं स्वया। स्वः वपुं यात्रुत छसः हे मतः सिं सुकः अलय् गम्भीर जुयो श्रद्धां ख्वछुडः चिह्ननत छगु छगु यायां स्वस्वं वाडः च्वना। जिगु मनयं उब्लेया खाँ जक किपालु थे हनय् वयो च्वन गुगु इलय् वयक शहीद पिसं शत्रुत नपां छतिं हे मग्यासे वीरतापूर्वक ल्वाडः च्वंगु ई थःगु कर्तव्यया लाँपुति भ्या भाति हे चिलः मवसि ल्वाडः च्वंपु वीरपिनिगु ल्वापुया कल्पना याडः च्वडा।

१९२७, ११ डिसेम्बर खुनुं दकलय न्हपां चिनियाँ जनतां महादेशय् सोभियत निःस्वांगु खः। सोभियत स्वन्हु जक तुता। गद्धार च्याड्ग काई सेक व प्रतिक्रियावादी कोमिड्गताड्ग सरकारं आमहत्या काण्ड याता। उगु हत्याकाण्डय् ५७०० म्हा साम्यवादी वीरगति जुला। अथेन चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी व कः माओत्सेतुडगया

न्ह्यलुवाय् शहीदपिनिगु हिं प्यागु ह्योंगु भण्डा ब्वयकः हज्याडः वाना। 'छम्हा ग्रवतुली द्विष्ठम्हा दाड़ वै' धाय् गु धापुं सत्य यायां दडः वल। वहे थाय् खः शहीद पिनिगु लां पर्व हि समुद्र जुगु वहेहि प्यागु थाय् थौं पवित्र थाय् जूगु दः। सायद जिं संसारय् खाडागु फुक्क भिलिमिली लुमांक छ्वय कै अलय् श्व शहीद पार्क लुमांक छ्वय कै मखु। जिगु नुगः मखुथे च्वंक दुकुदुकु साडः नुगः पिपि न्हँगु थे जुल। म्हाछिं कायँ हःगु थे जुल। भिजामिंजा दाड वल। म्हाछिं च्यैं च्यैं धःगु थे तिम्सा छ्पु छ्पु दः तलय् फालां च्वडः वल। नुगलय् भवाया ब्वयो च्वंगु थे जूल। समुद्रय लबु वगु इलय् थे हे मनय् लबु दान।

जवं खवं नागबेली लाँचां हज्यायां चिह्ननत स्व स्वं ताकी गां हज्याडः च्वडा। चिनियाँ पासां 'मैत्री मण्डप' च्वडः दिल। मैत्री मण्डप फल्चा थे बांलाकः दय्कः तगु खः। थवहे थासय् कोमिड्गताड्ग सरकारं सोभियत कन्सुलेटरता स्यागु खः। उकिं थुगु मैत्री मण्डप चीनसोभियतया मैत्रीया चिं काथं काई। थुगु मण्डप दय्केता क्यान्टनया ल्याम्होपुं व ब्वनामिपिसं ज्याखं गवाहाली यागु खः। पार्कया चाकलीं सिमा स्वंमात पिडः तःगु शहीद पिनिगु लुमन्ति। श्व फुक्क स्वंमा सिमात क्यान्टनया ल्याम्होपुं ब्वनामिपुं व मचातय्सं पिगु खः। दकलय लिपा जिपु 'शहीद समाधि' श्यन। शहीद समाधि पार्कया दकलय च्वय ला। सामाधि ५०/६० फीटया चाकलागु दबु थे दयकः तःगु श्व थ्यंमथं १५/२० फिटति तःजः। चाकला दबु थजगु समाधि आकासया वाँचुगु

सचिव पीछगू ख्वप पौ, बःष्टि पौ(पाक्षिक)

उनख्ये वाउंगु धार्य द्वै थें चवं ।

समाधिस्थल चाहिला । सुजदो
आकासय न्हयलः चवंगु दः । फय् सिचुक
बुलुहैं बुलुहैं वयो चवंगु दः । समाधिमण्डप
तस्कं बाला खानय दयो चवंगु दः । जिपुं
पार्कया कुं कुलां डांकः चाहिला । योग
पाइनियोरपुं पुखुली नांचा (दुड्गा) य् चवडः
चाहिल चवना । तःतः हिपुं हार्य लैं थें म्हवसुपुं
डात पुखुली लालाकां म्हेतः चवना ।

थुगु शहीद पार्क

१९५४ य् क्यान्टनया
ल्यासे ल्याम्होपुं,
ब्वनामिपुं व ज्यापु -
ज्यामितय्सं दयकगु
खः । साम्यवाद ल्यगु
ल्यसुख्य बलिदान घ्युपुं
वीर शहीद पिनिगु
लुमन्तिसं । थाना न्हिं द्वलद्व
मनुत वयो शहीद पिन्ता श्रद्धा
प्वकः वयक पिनिगु लुमन्तिसं
भाव याई ।

शहीद पार्क मोटर ब्वाकः
यंक चवन । अथेनं जिगु मनय् शहीद
पार्कया लुमन्ति किपालुथें हदय वयो
चवना ।

लीळ सिन गंजी कारखाना

बहनीसिया डाताति इलय मोटर
क्यान्टनया गल्ली जुयो यंकः चवन । अलय
मोटर क्यान्टनया पुलांगु लाँपु थजथाय् यंकः
दिक्य् यंकल । मोटरं क्वहैं वयवं जिमिता
छगु गंजी कारखानाय् यंकला । कारखानाया
नां लिऊ सिन कारखाना खः । जिमिता
कारखानाया ल्याम्होम्हा युवा कम्युनिष्ट
लिगया अथेहे हिंच्यादा नीदाया छ्याङ्जे मयजु
वाड् छुं लसकुस यात । जिमिसं चीनय्
स्वयागु फुक्क कारखाना मध्ये व कारखाना
भौतिक रूपं दकलय् कमसलगु खः । गल्लीया
चिच्याखागु डाताजःगु छुं हैं कारखाना खः ।
उगु कारखानां ख्वपया तका तपुली दय्किगु

कारखाना थें ताय्का । थव कारखाना पुलांगु
है तिनि । क्रान्तिलिपा पार्टी व सरकारं थुगु
कारखानाय् अपलं उत्पादन याय्ता ज्या
अःपुक्य्ता मथां सामान पिकाय्ता अलय
मेसिन है पिकाइगु स्वयंचालित याय्ता,
ज्यामितय्गु आर्थिक व सांस्कृतिक
स्तर चव जाय्केता
कारखानाता

मेसिनं थाइगु यासेलिं न्हिं द्वलद्व गंजीत
पिकाल । कारखानाय् ज्या सानिपुं खुसम्हा
स्वयो अपः ज्यामित दः गुकि अपलं मिसात
खः । क्रान्ति हाँ फुक्क ज्या लाहा तं है
याइगु अलय क्रान्तिलिपा बच्छी मेसिनं बच्छी
मनुखं याइगु जुल । १९५८ या प्राविधिक
अनुसन्धान आन्दोलन लिपा अपलं मेसिनत
थमनं है चलय याइगु तल । अलय फुक्क
धाय्यें मेसिन सिं याय्गु है खः ।

थुगु कारखानाय गंजी सुइगु फुक्क
कलत अमेरिकाय् दयकगु खः क्रान्ति लिपा
अमेरिकां चीनता कलयां छु मुलु छपुहे
छवयो महसेलिं कारखाना है तियमालिथे
चवन । अथेनं उब्ले अजगु कमजोर
इलय नं पार्टीया प्राविधिक
अनुसन्धानया खाँ न्यडः थुइकः काऊ
सङ्ग धायगु कारखानाया छम्हा
ज्यामिं स्वचा स्वन्हुमदेसीं सुइगु
मेसिनया कलपुर्जाता न्हैंगु पहलं
दयकला । गुकिं अमेरिकी
मेसिन व मलु है मदयक मगा
दक चवनय म्वल । काऊ
सङ्ग उगु मेसिन दयकः
च्वबलय् वयकता द्यैं
जक धः बलय वयकलं
लिसः बियो दिला -
ज्यामित छचा नेचा
मदेडां छुं जुई मखु
कलपुर्जात थमनं है
चलय जुइगु याय्ता अजनं तः न्हैं
मदेसिं जूसां ज्या साडः चवनय् । थुकाथ
काऊ सङ्ग स्वन्हु घ्यन्ह चां न्हिं मधःसे
ज्या साडः थः गु ज्या पूवांकः है त्वः तला ।

गंजी कारखानाया डाताजालय
जिमिसं थमनं है चलय जुइगु गंजी च्याइगु
मेसिन छगः खाडा । उकि न्हिं द्विलिपा मयाकं
गंजी च्याय् फः । छम्हा तस्कं ज्या सःम्हा
कुशल गंजी च्याइम्हा मनू व ज्यामिं न्हिं
सचिति जक गंजी च्याय् फै । अलय व
मेसिनं न्हिं द्विलिपा मयाकं गंजी च्याय् फ ।

बालाकः

रवाहाली नं ब्यूगु खः ।

प्राविधिक आविष्कार व प्राविधिक
क्रान्तिया आन्दोलन स्वयो हाँतक कारखानां
न्हिं सचितिजक गंजी पिकाय फता । अलय
(ता: हाक डायो वानयगु) लामो कुदाइया
इलय् प्राविधिक क्रान्ति व प्राविधिक
आविष्कार आन्दोलन तःलाय् धुकः
कारखानाय् बच्छी मेसिन व फुक्क (स्वयं)

सचिष्ठत पीष्टगृह स्वप पौ. बःष्टि पौ(पाक्षिक)

उगु कल स्वय बलय् साधारण जक खानय् दः। उकिं स्वपु-प्यु साइकल याय् गुथे दीतिदःगु पाडग्रा व सिखः जक दः। उगु मेसिन छम्हा साधारण बुहाम्हा ज्यामिं दयकगु खः। व चीनय् न्हपांगु कल धाय् फः। व कल दय्कम्हा मनू न्हपा छम्हा मामुली कालीगढ जक खः। थःगु प्राविधिक आविष्कारय् जुजुं वं धायोदी ‘पुंजीपति तय्गु इलय् चिक्कुलां नं चःति वयकः ज्या सानय् मः अः पार्टी व सरकारं ज्यामिपिन्ता उलि बिचः याडः च्वंगु इलय् थुलि फुर्सतया इलय् ज्या सानय् ता छु थाकुला ? वं थमनं धायाथे च्वंगु गंजी च्याइगु मेसिन दयके मफूलय् वं चां निं मधसे ज्या साना।

प्राविधिक आविष्कार व प्राविधिक क्रान्तिया आन्दोलनय् थुगु कारखानां द्विष्टिगृ स्वयो अपः सुभकावत ब्यूगु खः। गुकिया अपलं सुभकावत डाल काला। थमनं हे च्याइगु मेसिनय् कापःया थान जक तयो तला। कलं थमनं हे कट कट सः वयकः गंजी च्याडः च्वना। अथे च्याय् धुंगु गंजी तः अथेहे सुइगु थासय् थ्यनिगु ब्यवस्था याडः तःगु। च्यापुजक खरररर..... मेगु थासय् मुँ वानिगु।

गंजी सुइगु कल नं बच्छी थमनं हे न्हयाइगु खः। काप हिइगु, सफा याइगु, ज्या नं बच्छी जक मनूनं याय् मालिगु याय् ता मेहनत याडः च्वंगु जुल। अथेन फुकक मेसिनत (स्वचालित) थमनं हे चलय जुइगु काथं याय् मफः नि।

कारखानाया कुं कुलामय, फुकक थासय् स्वय धुंक, जिपु पाहाँ लसकुल याइगु सत्कार गृह्य वाडा। आना जिमिसं छूं न्ह्यसः तया। थमनं हे - न्हयाकिगु कलं जक गंजी पिमकःसे छाय् लाहातं नं थाडः गंजी पिकायो च्वना धाय् गु जिगु न्ह्यसः या लिसख्य् का वाडः हूँ धायो दिल। चीन तस्कं तः हांगु देश खः थानाया जनसंख्या ६५ करोड (उब्ले) दः। जिमिगु देश नक्तिनि थःगु तुतिख्य् दानय् ताना। जिमिकय् माक्ष्वः

कलपुर्जात मरुति। उलिमछिं जनसंख्याया माग त पुवांकय्ता न्हुँ न्हूँगु कारखाना व कलपूर्जा जक ज्या याडां पू वांकय् फै मखु। उकिं ‘नेपां तुतिं च्यो डाय्गु’ पार्टीया नीति काथं जिपु न्हूँपु व पुलांपुं, ल्हातं थाइगु व मेसिन थाइगुलिं म्हवचाइलय् अपलं सामान पिकायो दांक पिकाय्गु काथं जुयो च्वडा। थव नपां पार्टी व सरकारं ज्यामितय्गु स्वास्थ्य ख्यन्त अपलं बिचः याडः च्वंगु दः। पुलांगु कलपूर्जा व कारखानाता बुलुहुँ -बुलुहुँ न्हूँ काथं अलय् थमनं हे चलय् जुइगु काथं हछ्याडः यंकय्। म्हवचा लाय खं मथा अलय् भिंगु बालागु माल पिकायो समाजवाद निःस्वानय्गु जिमिगु पार्टीया ‘नेपां तुतिं च्यो डाय्गु नीति’ तस्कं पाय्छी जू।

छगू नेगू न्ह्यसः या लिसः बिय धुंक जिपु का. वाड नपां बिदा प्वडा। वाड छु हिंच्यादा-गुडाया छम्हा मिसा मचा खः। वयकलं च्वाकं च्वाकं खाँ ल्हाडः दिइसा तस्कं सरल स्वभाव याय् म्हा मिसा मचा खः। च्वालय् लाली, पाउडर, अत्तर व छुं छुं हे समा याडः तःगु मरु। वयक पार्टीया नीतिता ड्याक्क कानय् सःम्हा मनू खः।

मोटर पुलांगु बजार जुयो न्ह्यत। जिपु वाडः च्वडागु लाँपु व बजार नेकगृ विश्वयुद्धख्य् ज्यापानी आक्रमणं धू हे याय धुंकगु खः। क्यान्टनया बजारय् मनूत हुल-हुल दः। मोटर हर्न ब्यू ब्यूं हःन्य यंकः च्वन। लायूं व बजारय् बिजुली मताँ भिलिमिली जुयो च्वंगु दः। चान्हर्यै फेडेरेशनया पासापु नपां जा नया। एशियाली एकता व नेपाल चीन मैत्रीया तस्कं क्वातुपो बल्लाड वानय् मः दक फ्वडा। नय धुंकः खाँहा बल्लहा लिपा बिदा फ्वडा।

चीन नपां बिदा

२५ जुलाइ न्हिनय्सिया जा नय धुंक जिपु हडकड वानय् ता बिदा फ्वडा। चीन व हडकडया सिमाचिं थिङ्क थ्यन। छपु तां जनवादी गणतन्त्र चीन व बेलायतया उपनिवेशया सिमा चें कियो तःगु जुयो

च्वना। तायै दथवी जक छु थ्यनय् लाता धीरा, कणिका (बंगाली पासापुं) व रत्ना मिखालं ख्वबि हाय्यक हे ख्वल। स्वास्थ्य निवासया भाय हिलामि नपां पालं पः लाहा मिलय याडागु इलय् अथे धाय् थःगु छैया जःपु नपां बिदा जुय ताडागु थें च्वक ख्वल। अलय् जिगु नं धैर्य तज्याडः हे वला, मिखालय ख्वबि ललमल धाल। जि अजु चाया नेला प्यला नपां च्वडा बलय् चिनियैं जनता नपां गुलि मायां ब्यंगु। थव जूगु चिनियैं जनतां जिमिता थःदाजुकिजा, तताकेहें थे माया नपां भ्या भाति हे कतः भाव मतःगुलि खः। क्वातुगु पासाया पहलं जुगु खः।

चिच्याहांगु १५-२० फुटतिया ताँ १५-२० मिनेट छिडा। अः जिपु जनवादी गणतन्त्र चीनय् मखु बरु बेलायतं क्वत्यल कायो तःगु हड्गकड्ग टापुख्य च्वडे च्वडा। उख्य तां पारि मि. लिजुं लाहासांक च्वना, थुख्य पुल वारि जिमिसं लाहा सांक च्वडा मिखालय् ख्वबी ललमल धाय्कः। उब्ले जिता थव राष्ट्रतय्गु चिच्या मनया चाकः खाडः तस्कं घैणा जुल नपां मनय् तहांगु बैराग्य प्याहाँ वल, गुलि खाइसे च्वंगु।

सिमाचिं थिङ्कःया वाउँसे च्वंगु तस्कं मन हवय्कः बिइगु काथं बाला। अथेन मनय् गना गना दिक्कदाक जुयो च्वंगु दः। जिमिगु मिखा खाली तां वारिजक स्वयो च्वनय् मःसिवल। बरोबर हेक्कु हेक्कु पांकः वयो च्वन। जितायां धिरा, कणिका व रत्नाया खूँगु ख्वालं अजु चायक च्वन। पासाया मित्रता च्वाप्वग्यु च्वका स्वयो तः जाइगु खनिं, तरवार व तुबः (बन्दुक) स्वयो बल्ला खनि लाखाँ कोश तापासां सःतिक बिइगु खनि धाय्गु खाँ थुइका। ई वल। रेलय् च्वडा रेल छक छक याडः हःन्य यंकल चीन नपां बिदा जुया। मिखालं हायै मत मनं मनं धाल - बिदा मित्र बिदा।

नेपाल वायुसेवा निगम व निजीकरणया खाय॑ विवेक

थौं कन्हे प्रतिनिधिसभाय् अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध व पर्यटन समितिसं नेपाल वायु सेवा निगमया बारे खाँ जुयो च्वंगु दः। भाद्र १३ गते च्वंगु समितिया बैठकसं वायुसेवा निगमता निजीकरण याक्य॑ता सांसदपिसं बःयाडः च्वंगु बुखाँत प्याहाँ वयो च्वंगु दः। मू मू मनूत मध्ये एमालेया देवीप्रसाद भट्टचन, रापपाया पशुपति शम्शेरपु नपाया सांसदपु निगमता निजीकरण याक्य॑लि हदाय च्वडः हाल, च्वंगु बुखाँत प्याहाँ वयो च्वंगु दः।

एमालेया भट्टचन ध-काथ- ‘निगम अःयाय्थे तयो तयगु जूसा लहवनय् फैगु खानय् मरु। निजीकरण यायगु स्वयनु।’ अथे हे राणाया तर्कखः निजीकरण याक्य॑ज्या लिपा लाक च्वनय मज्यु। निजीकरण या: सा जक समस्या मथां हे ज्यनि। (राजधानी, भाद्र १४)

खः, अःनेपाल वायुसेवा निगम बालाक ज्या सानय् फःगु मरु। न्हिया न्हिथं द्याकः द्याकः ज्या साडः च्वंगु दः धायगु न्यनय दः। खुगः फयखः (विमान) मध्ये प्यंगः, दिक, जक तय मःगु दः। १४ भाद्रया ‘नयाँ पत्रिकां’ धःकाथं २७४ सिट्या नेगः वाइडबडी इटाली दिकः तःगु दः, १५८ सिट्या न्यारोबडी व १८ सिट्या ट्वीनअर्टर नं दिक तःगु दः। चिच्यावगु नेगः फयखः ब्वयकः निगम सुंक च्वडः च्वंगु दः।

कमजोरी सुयायगु ? छु नं संस्था व्यवस्थित काथं न्ह्याक्य॑ता व्यवस्थापकपिनिगु तहांगु लाहा दै। शासक दल तयसं बालापु स्वयो भागवण्डाखय् थःपु मनूतय् निगमया प्रमुख नियुक्त यायगु लिच्च खः थौं या अवस्था। धात्थे राज्यता

द्यक्किपु व्यवस्थापकपु जूसा अमिता लिकायो छवयो फःपु व बालापु व्यवस्थापक नियुक्ति याय्ता सरकारता सुनं पाना ?

निजी लागाया कम्पनी तयसं छगः नेगः फयखः (विमान) तयो लबः नैगु। अलय दाय॑ दाय॑ पतिकं फयखत ताँ तां यंकिगु अलय नेपाल वायुसेवा निगम छाय भन भन कमजोर जुयो वाना ? थुकी लिफः स्वयो विचः याडः हज्यायगु बुद्धिमानी जुई। थथे मयासें मगा। अः निगम द्यागु क्यडः वा फयखत ग्राउण्डेट जुगु क्यडः वायुसेवा निगमया अरबौ सम्पति क्वाप्लाक्क नयगु मति दः पिसं निजीकरण यायगु सल्लाह बिई अथे धाय निगम निजीकरण याय्ता रवस, रवयो च्वना।

निजीकरण समस्या ज्यनिगु लाँपु मखु। वयां भन तःहांगु राज्यया समस्या खः। पशुपति शम्शेरं धः थौं निजी करण बालागु खःसा २०४६ साल लिपा निजीकरण यागु उद्योग धन्दात बालाक हज्याय मःगु खः अलय भ्याभाति हे मद्याय मःगु खः। सरकारं हेटौंडा कपडा उद्योग, हरिसिद्धि इँटा टायल कारखाना, नेपाल चिया निगम नेपाल बैंक लिमिटेड, बाँसबारी छाला जुत्ता कारखाना, भृकुटी कागज कारखाना, बालाजु कपडा उद्योग थजगु अपलं कारखाना व निगम छवाखचा मूलं निजीकरण यात। उकिं देशया अर्थतन्त्र अजनं अपः सद्कटय् लाकल। व्यवहारं निजीकरणं राज्यमा अरबौ तकाया सम्पतिखय् पुँजीपतिवर्गं थःगु लाहातय लाक्यगु वा राज्यया सम्पति थःगु लाहातय लाक्यगु वैधानिक डकैटी जक खः धायगु सिय दत।

नेपालं थी थी विदेशी बैंक पाखं

अरबौ तका त्याय कायो (क्रृण) त्रिभुवन विमानस्थल नपां देया थाय् थासय् विमानस्थल दयकला, अलय दयकः च्वंगु दः। अजगु विमानस्थलत नेपाली विमान स्वयो अपलं विदेशी विमान तयसं छ्यली। पोखराय् २५ अर्ब व भैरहवाय् ३५ अर्ब स्वयो अपः खर्चयाडः अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल दयकला। व विमानस्थलता अःतकन छ्यलय् फःगु मखनी। यैं च्वंगु त्रिभुवन अन्तरराष्ट्रिय विमान स्थलय् नं स्वीगु स्वयो अपः थीथी देशया विमान कम्पनीया फयखः त ब्वयकी अथेन नेपःया विमानत धःसा न्ह्याब्लैं स्यनिगु। थजथु इलय् देशया आर्थिक अवस्था (अर्थतन्त्र) गथे बालाई।

नेपःया ल्यासे ल्याम्होपु न्हिं द्वलद्व मयाकं ज्या मालयगु नामय विदेशय् वाडः च्वंगु दः। दाच्छिया लाखाँ ल्याखं पर्यटकपु नेपालय चाह्यू वै। विदेशय सीपू मनूतयगु सीम्हा लास कुबियमगु निसें लाहातय ज्या दयकेया नितिं विदेशय वानिपु ल्यासे ल्याम्होपु व पर्यटकपु नपाँ फुक्क विदेशी फयखत ल्हयईगु। दाच्छिया हिग्लाख स्वयो अपः पर्यटकपु हवाइजहाजं नेपालय् वैगु ल्याखं धायो च्वंगु दः। विमानया भाडा पाखं काइगु अरबौतका धेबा नं विदेशी पुँजीपति तयगु लाहातय् हे लः वानि। व पर्यटकपु विदेशीपिनिगु लाय् खय हे राजधानी नपां थी थी थासय् दयकः च्वंगु चैन होटेलय् च्वनि। उकीं पर्यटकपिसं नय, न्वनय् च्वनय्या ला गि खर्च याइगु नं विदेशीया लाहातय् लः वानि। थजगु इलय् पर्यटन उद्योगं नेपालं गथे फइदा काय् फै ?

पर्यटनया विकास मजुला दक खाँ जक ल्हाडां जिइ मखु। उकिया लागि

पर्यटकपिन्ता विश्वास वांगु वायुसेवा सुविधां जःगु च्वनय् गु थाय्त नपां सुरक्षा बियगु न्हपांगु ज्या जुयमः। नेपालय छुं ई न्हपाजक हिङ्डान्हुया दुनय॑ नेगः विमान दुर्घटना जुला। उकीं पर्यटकपिनिगु मनय् छु वाना ज्वी। थजगु खाय॑ नीति निर्माता पिसं विचःयागु रव ?

छु दाँ हाँ नेपाल वायुसेवा निगमं चीनक्य् छगः नेगः फयखः (विमान त) न्याता। वनपां नेग-प्यांगः विमान सितिकं अनुदानं नं बिल। निगमया पदाधिकारीपिसं व विमान ब्वयकेगु मति हे मतः। दां दांतक त्रिभुवन विमानस्थलय् दिकः (ग्राउण्डेड) अवस्थाय् तयो तला। स्वः स्वःगु मखुगु खाँत ब्वयबय याडः जनताता मिखालय् धुलं छ्वाकल। अलय् अरबौ तका खर्च याडः हःगु विमान व अनुदानय् वगु विमानता लिलामी खय तला। देशता आर्थिक रूपं धूधमधू याय्गु मति दः पिसं थव फुक्क ज्या यागु खः। नेपः या आकाशय् चीनया फय् खः ब्वयके मबियगु साम्राज्यवादी व विस्तारवादी शक्तिया जालय् लाडः नेपः दे भन भन सोतिड वान। अः नेपः या विमान चलेयाय् हे मफयो वांगु थुजगुलिं याडः जूगु खः।

वायुसेवा निगम उख्यला थुख्यला मदयेकेगु जः

आर्थिक उदारीकरणया पालिडः जुइपुं उत्पादनया न्हयागु नं लागाय् राज्यया प्रभाव म्हव॑ यायां छम्हा नेम्हा मनूता पोस याक्यता ज्या याडः यंक्य् मःगु खाँ हब्बयो ज्या न्हयाकी। अमिसं व्यक्तिगत सम्पत्तिया सुरक्षा व अकिता सुननं थिए मफैगु काथं तयो तय्गु याता हे विकासया नमूना काथं काई।

पुँजीवादी अर्थशास्त्रीतय्सं राज्यं व्यापार याय्गु मखु, राज्य छगु छगु विषयलय तटस्थ (सुंक) च्वनय् मः।

अर्थतन्त्रया फुक्क लागा निजीतय्ता जिम्मा

ब्यू ब्यूं यंक्य् मः धाय्गु नीति हछ्याई। उकिता तः लाक्यता विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोष थजगु आर्थिक ज्याभः त दयकला। अलय उकिया लिंगासाय् अमिसं गरिब व विकासोन्मुख देशयागु अर्थतन्त्र थःगु ल हातय लाक्यगु कुतः याता। गरिब अलय विकासोन्मुख देशता अनुदान बिय हाँ थीथी खाँया बाचा (सर्त) तयो लाहाच्चिं तय्की। उकिमध्येया मूखाँ राज्यया स्वामित्वखय् न्ह्याकः तःगु कल कारखानात निजीकरण याय् मःगु नं छगु खः। नेपालं अजगु बैंक ऋण काय्ता कारखानात निजीकरण याय्गु बाचा यागुलिया लिच्चः राज्यया स्वामित्वखय् दःगु कलकारखानात छसिकाथं निजीकरण याता। अः राज्यक्य् छुं हे कारखाना मदैगु स्थिति वल।

निजीता जिम्मा बियवं हे साम्राज्यवादी देत बमलागु देशय् दोहँसा थें यत्थे द्वाँ वै अलय अर्थतन्त्र थःगु लाहातय लाकी। आर्थिक उदारीकरण या नीतिं नेपाल थजगु विकासोन्मुख देशय ज्या मरुपू भन भन यक्व दयोवल। गरिब देशत आर्थिक रूपं भन भन कमजोर जु जु वाना, साम्राज्यवादी देशतय्सं गरिबअलय् अल्पविकसित दे शत च्वजाय्केता उदारीकरण तस्कं बालागु लाँपु दक बय बय यागु फुक्क मगु खाँ धाय्गु सिय दत।

सार्वजनिक संस्थानत द्या त्या नपां अमिगु मतलब दैमखु। न्हयाथेयाडः जुसां अमिसं निजीता हे लः ल्हाय्गु ज्या याई। अमिसं राज्यया आम्दानी अपः दय्केगु व पुँजीबजारता थः यत्थे हज्याक्यगु मौका बियमः दक हः जुई। नेपालय् आर्थिक उदारीकरणया नीतिः छ्यः गु हिंदा नीदाखय् हे उकिया बाँमलागु लिच्चः अर्थतन्त्रय् खानय

दय धुंकल।

राज्यं औद्योगिक विकास याय मफूसेति दाय॑ च्यागु गूगु लाख ल्यासे ल्याम्होपुं विदेशय् ज्या मः मवासे मगाता। च्वजाय्कः छ्वनय्ता दाय॑ लाखाँ छ्वनामिपुं विदेशय् वानय् मःगु ई वल अः नेपः दे हलिमय दकलय् कमजोर अर्थतन्त्र दःगु देश मध्ये जुल।

विश्व बैंक, एशियाली बैंक थजगु साम्राज्यवादी तय्गु आर्थिक हतियार या तातुना काथं हे नेपाल अः विदेशी ऋण पुलय् मफैगु अवस्थाय् थ्यनिन। ब्यवं हे छम्हा नेपः मि या कपालय् च्यद्व स्वयो अपः ऋण लाय धुंकल।

देशय छु काथंया निर्यात याय् लाइकगु उत्पादन मरु। फुक्क धाय्थे सामान विदेशं न्याडः हयमःगु अवस्था वल। धात्ये धाय्गु खःसा नेपाल आर्थिक रूपं टाट पल्टय जुय धुंकल धःसां मपात।

अः वायुसेवा निगमता द्याता धायो निजीकरण याय्गु खाँ ज्या जुयो च्वंगु दः। साम्राज्यवादीया दलालतय्सं वायुसेवा निगम द्याता धायो निजीकरण याय्तांथे कन्हय॑ नेपाल आर्थिक रूपं फवंगी जुल दक सरकार चलय् याय्ता नं विदेशीत सःतय्ता प्रस्ताव तय्ता लिपा लाइ मखुनि।

राज्यया लबःया लागिं मखु सेवाया निंति शिक्षा, स्वास्थ्य, लाहातय ज्या दयकः बियगु थजगु ज्या याय्गु खः। राज्यं यागु ज्याखय् मचः मगा दत धःसा ल्हवनय्गु तःपु लाँपुत दै। उख्य् पाख्य् मस्वसे वायु सेवा निगम हे निजीकरण याय्गु देशधाती बिचः खः न्हपा न्हपा निजीकरण याय् धुंकल कलाकारखाना पाखं सय्कः निगमता मः काथं ल्हवनय्गु स्वक्यता सांसदपिसं बिचः याई धाय्गु नेपः मि पिनिगु आशा खः।

थीथी वसतं पुने भवलय्

म्हय् थीथी वसतं पुनेइवलय् छगः
जक क्रिया वइ मखु, थीथी समूहकथं बिस्कं
बिस्कं वइ । गथे - तपुलिं पुये, लं फिये,
सुर्वाः न्हयायेगु व मेमेगु । थन पुये, फिये
व न्हयाये तःगः मच्छि क्रियाया खय्भासय्
धाःसा फुक्कय्सं लाउनु छगः
क्रिया वयैवं गाः गथे - टोपी
लाउनु, लुगा लाउनु, सुख्वाल
लाउनु व मेमेगु ।

थव खँ नेवाःतय् छ्याँय्
छ्याँखाय् चर्चा जुइधुक्कूगु खँ खः ।
आः थव हे खँ विस्तारं
सभासम्मेलनय् व थीथी च्वसुइ
नापं वयेधुक्ल । थव च्वसुइ थुलि
जक मधासें थुकियागु म्येगु विशेष
ब्वनेमाःगु खँ यक्वं दःनि धयागु
क्यनेत्यना ।

१. थुकिइ वइगु क्रिया गवःगः
दु ?

२. तपुलि पुयेयात तपुलिं पुये नं
धाः । थथे कर्म हे करणं जुयाः
पिदनिगु म्येथाय् नं दु । गथे -
गा न्ययेया गां न्यये ।

३. थथे वइगु क्रिया आपाः दुसां
उकिया अःखः क्रियाया अर्थय्
छगः जक दु ।

थुकियात कथहं ब्वने

१क. छ्यनय् तपुलि, माकःतपुलि, तक्का (खप) तपुलि, गवःजा तपुलि, तोप, क्याय्, हाय् आदि फुक्कंस पुये क्रिया वइ ।

१ख. म्येगु मतू पुये । पगारं पुये नं थथे हे
ब्वने ।

१ग. ख्वालय् नं पुये वइ । गथे - नवदुर्गा
प्याख्यनय् गणेद्यः, भैरःद्यः, महाकाली,
बाराही, सुतिभैलःद्यः (श्वेत भैरव) आदि

ख्वाःपाः पुये हे खः । अथे हे देवीप्याख्यनय्
देवीपिं अले वया गछि द्यः पिनि थीथी
ख्वाःपाः दु । थन नं ख्वाःपाः पुये हे जुइ ।
१घ. ख्वाःपाः पुयेगु म्येप्येगु नं यक्व दःनि ।
थुकिइ छताः ख्वाःयात सिं न्हाय् छुनातःगु

ब्वने । लं फिये, कोट, इस्तकोट, स्विटर,
कमिज फिये धाइ । फिये क्रियाया म्येगु
भेद पुने, तिये नं दःनि । थुकियात छ्यलाय्
थथे खंके - वसतं पुने, पोसाक तिये,
(नवदुर्गा प्याख्यां) वसः छाये ।

३. न्हयाये क्रियायात ब्वने ।
थन तुति दुछ्वयाः म्हय् तयेमाःगु
वसःज्वलं न्हयायेकथं वइ । गथे
- सुर्वाः न्हयाये । थवकथं
पाय्न्त, कटु नं न्हयाये हे जूगु
दु । मुजा न्हयाये, लाकां न्हयाये
नं ब्वने । म्येगु तिसा इवलय्
कलिं न्हयाये दु । अथे हे पाउजु
छुम्या, घंगला, तुतिबगिं नं
न्हयाये हे जुइ । न्यवः नं न्हयाये
जुइ ।

३क. सुर्वाः न्हयाये ख्याः नं
लंलिसे धानाः वइबेलय् लं
अनुसारं फिये जुइ । गथे लंसुर्वाः
फिये ।

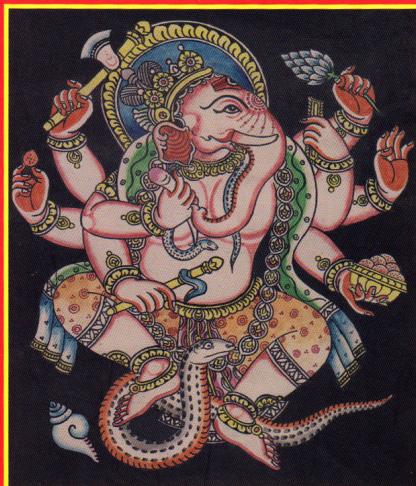
३ख. लं, कमिज त्वःताः म्येम्येगु
ल्हाः दुछ्वयाः पुनेथाय् नं न्हयाये
वइ । गथे पंजा न्हयाये । थुकथं
हे चुरि न्हयाये, लुंचुरि न्हयाये,
कल्या न्हयाये ।

३ग. ल्हाःपतिं जक दुछ्वयाः
छ्यलेथाय् नं थुकथं न्हयाये वइ ।

गथे - अंगू न्हयाये । लुं व थीथी धातुं
पिदनाया अंगू, थिइ थुनाया अंगू थव फुक्क
नं न्हयाये जुइ । थुकथं हे कुशअंगू नं न्हयाये
जुल ।

४. सिने - सिने धकाः न्यपुं त्यपुचां क्वय्
तुतिथयंक, तुतिपवः खनेदय्क बाहेक
पुनेइवलय् वइबेलय् थव सिने क्रिया
पिदनिइ । थुकिइ वइगु वसः, पर्सि बाय्

भैगु व्यहालय् संस्कृति

रगापतिराज शर्मा

सचिष्ठव पीष्ठगृगु ख्वप पौ. बःष्ठि पौ(पाक्षिक)

पर्सिंकोटिया वसः जुइ । गथे पर्सि सिने, सारि सिने, पेटिकोट सिने । हाकुपर्सि, इहिपर्सि, म्हासुपर्सि नं सिने धाइ । राजोपाध्यायपिति म्ह्यायमचा कन्यादान याइबेलय् सिनिगु पर्सि म्हासुपर्सि (लुंपर्सि) खः । लुंपर्सि नं सिने धाइ । छगू छ्यला थथे दु -

भान्तां लँ न चिपाः जुल

थाना पर्सि सिने यःमां, धिढ्छ धेबा
ति । (दुर्गालाल श्रेष्ठ) लुङ्गियात नं सिने
धाः । तर धुति धाःसा चिये धाः ।

५. चिये - थव गथि चियेया चिये खः । गथे - खिपः गथि चिये, का गथि चिये । दुगु, च्वलय्, फै लहिनातःथाय् उमित बाय् खिचायात सिखलं चिये । थव है चिये, फिये, पुनेझ्वलय् - जनी चिये, धुति चिये, काँस्चा चिये व म्येम्येगु ।

६. न्यये - गां न्यये । गाया यक्व भेद दु । गथे - गा, सांगा, दोलाइँ, दुरुगा (दूंगा) । थव फुक्क न्ययेगु जुइ । फांगा अर्थात् फायेगु गा । उकिं फांगा नं गा है खः । फांगा फाये व फांगा न्यये थव निगुलिं ज्यलाच्वंगु दु । थन सुनां फांगा छ्यलिइगु खः, व गवःतुलाच्वंम्ह जूसा फांगा फाये धाइ । गवःतुला मच्वंम्ह जूसा फांगा न्यये धाइ । ज्याः जंक्व या: म्हसित पौगां न्यय्के । सीम्हसित पौगां फाये, फाय्के धयागु सीम्हसित तुयुकापतं म्हणिं त्वःपुयेगु खः ।

७. तिये - तियेयात हाकनं छकः ब्वने ।

७क. वसतं तिये, पोसाकं तिये । थव च्वय् ब्वनेधुन ।

७ख. वसः फिये जूसा तिसा नं थव है तियेकथं ब्वने । गथे - तिसां तिये । अथे है सिन्हः तिये, सगं तिये नं थुकथं वइ । सिन्हःया भेद दु । गथे हिकुसिन्हः, भुइसिन्हः, म्हासुसिन्हः, श्रीखण्डसिन्हः, रत्तचन्दन चुलाया सिन्हः थथे तिये जुइ । अथे है लुँसिन्हः, लुँची (सिन्हः), सिन्हःकथं है कयातःगु दु ।

८. कवखाये कवखाये धायेवं माला कवखाये आपाः वइ । अले का कवखाये, छं कापः बाला कवखायेगु वइ । थुकियात ब्वने ।

९क. का कवखाये इवलय् - संस्कार संस्कृतिकथं पसुका कवखाये, गवःका कवखाये दु । जवना, जजंका कवखाये वइ । जजंकाया यक्व भेद दु । जजंकाया तुकथं स्वतु, न्यातु, खुतु भिंनितु, सच्चिद व च्यातु आदि । थवया भेद पुका नं खः । छुं तःधं पुजाय् थव पुका वइ । पुच्छायात संस्कृत भासं पवित्रारोहण धाइ । थव है पुजाय् गवःका छाइगु खः ।

१०ख. जजंका द्यःयात छायेथाय् वइ । म्हपुजा, किजापुजाबेलय् थःत कवखायेगु नं याः । उकिं थव जजंका स्वभावं है ताहाःगु जुयेमाःगु दु । भाषिकाकथं थवयात जजमका, जजंकवखा, कवखा जक नं धाःगु रूप जक दु ।

तायेदइ ।

११. म्येगु ह्याउँबाला नं कवखायेगु दु । गुङ्हसिया थुकिइ तुयुबाला नं कवखायेगु याः । नेपालभाषाकथं आः माला पाखे वने । थव माला तद्भव जुयाः माला > माल > मा: थथे जूगु दु । तिसा इवलय् तायः व मुण्डमाला दः नि ।

१२. कवखायेगु इवलय् स्वामाः, पवत्याःमाः, तिलरिमाः, तीखमाः आदि थथे ब्वने ।

१३. दड नारायंग्या कवखाइगु मालायात वनमाला धयातःगु दु । छिप्य् जूगु तुलसिया सिं दथुइ प्वाः खनाः थुकिया माला कवखाइपिं दु । थव आपाः यानाः फकिरजनतय्स् कवखाइ । माःया इवलय् तायमाः नं वइ । अले, लामाः, वःमाः हनाः नं द्यःयात कवखायिकइ । भिंपौमाः नं कवखाकिइ । कवखायिकेया इवलय् वहःया तुलसि पत्रमाला नं दः नि । थव फुक्क बालाःगु अर्थ खः । बामलाःगु अर्थय् सुं नं देशद्रोहीयात लकामाः कवखायिका देय् चाहुइके धयागु दु ।

१४. थव फुक्क क्रियाया नकारात्मक क्रिया अपवाद त्वःताः त्वये छताः जक दु । गथे - लं फियेया लं त्वये । सुर्वाः न्हयायेया सुर्वाः त्वये । तपुलिं पुयेया तपुलि त्वये । अपवाद लुची तियेया लुची प्वले । सिन्हः तियेया सिन्हः हुये जुइ । फांगां फायेया फांगा उले । थथे प्वले, हुये, उले सीमित रूप जक दु ।

इवाप

**ख्वप नगरपालिका पाखं पिथाडः च्वंगु ख्वप पौ बः ष्ठि पौ ख्य बांलागु च्वसु
त बियो र्वाहाली याडः दिसँ । उगु रचनाया ल्य ज्या याडः पारिश्रमिक बियगु
खाँ ख्वप नगरपालिकाया २०७७ श्रावण २६ गते च्वंगु बैठकं
कवः छ्यूगु खाँ ब्याक च्वडः ।**

सम्पादक
ख्वप पौ

विभाजित फय् गबले धाकु जुइफड रमेश

पूर्ण वैद्य

फय् वयेत ला वा
तर शक्तिशाली धाकु जुया: हे वा
गुकियात जिं हानं
पंखा गाया संके थम्वाले मा:
फय् अजाःगु थवा थन
गन जिं हानं
तुफि जवना: बँ पूजुइ थम्वालेमा:
गुकियात जिं हानं सास: चबुक हाहा याना:
ल: थना बिये थम्वालेमा:
प्लेकार्डया दुधंगु कथि थें
थःगु निपातं ल्हा: ल्हवना: लसकुस याये जिं
उर्दिया वस: झ्यारर् खुना: ध्वाँय् ब्वयेके जिं
थःगु नुगःपा जायेक वयात तयेफु जिं
सास: पतिं वयात जवना: जुइफु जिं
वयात थ: हे स: जुया: थवयेफु जिं
व हे जक छगू जिगु सःया अभिव्यक्ति माध्यम ख
व हे जक छगू थव गंगु धरतीइ वर्षाया आधार ख
तर फय् गुगु वइ
व विभाजित जुया: मखु
विभाजित फय् ला गबले धाकु जुइफड मखु
व ला छगू भाँका, छगू वेग जुया: जक फुइ
ह. हे हःसां, वं ला खण्डित सुपाँय् जक हइ
तर कुचा कुचा सुपाचं थन वर्षा बिइफड मखु
फय् गुगु वइ
तर व वेग जक मखु
नन्याःगु सः जक मखु
वस्तुत: उकी वेगया मिथें
सृजनाया ल: न दयेमा:
नत्र सा फय्या अर्थ व्याख्या यायेगु जित: खँ हे छु दु ?
यथार्थ्य् ला
जिगु बँ वांवां खाखां

बना वनाच्वंगु दु
सिमा, स्वांमा दक्ष वस: त्वका: कायेका नं
अर्थे पचिनांगां दनाच्वंगु दु
सान्त्वनां जक प्याये मफुपि स्वांमात
वा फय्या स्पर्शया निराशां -
न्हिथं, गना गना वनाच्वंगु दु
जग प्याकेत ब्वाँय्वः म्ह खुसि -
थः हे किमिसुखूयैं प्यासं चत्तावाना: सिनाच्वंगु दु
फय् वयेत ला वा
तर शक्तिशाली धाकु जुया हे वा
अझ ला,
कुह: पुनायंका जक मगा: जित: थौं
वं पःखा: थुना
पहाडया छ्यं चुला वना: जक नं मगा: जित: थौं
व तत: सलं नॅन्याना: थवयां जक नं मगा:
मगा: ! मगा: ! !
जिगु लसकुसया हाकः- ब्या: थुलिइ हे जक सीमित मखु ।
जित: ला जिगु बँया वांवांखायाच्वंगु दक्ष म्हुत हे जायेमा
गंगु सिमा-स्वांमाय् न्हूगु वस: दयेमा:
खुसिं-खुशी जुया: न्ह्याये दयेमा:
घाँय् छपु छपु पतिकं वसन्त थ्यायेमा:
जि थ: हे इतिइति दंक, भूचायेक प्यायेमा:
गुबले निसें जिगु म्ह्य् प्यपुनाच्वंगु धू-खिति
तुइका छ्वयेमा: जित: ल्वचं नुते न्ह्य:
वया हाकुगु उन व नं नाप स्वव्याक्क वनेमा:
जिके जिगु उन त्वपुइ न्ह्य:
जिके जिगु नं नुते न्ह्य:
जिके थःगु हे थौया उन खने दयेमा:
जिके थःगु हे थौया नं नस्वायेमा:
म्हिगःया हाकुगु धू-खितिया मखु !
(मित्या: द:११०३)

हिलःवर्गु सापारु

आशकुमार चिकंबर्जार

‘पुर्खा दयक तकगु सम्पति भीगु कला व संस्कृति’ नारा भन ज्वाला ज्वाला थिडः वगु ख्वप दे दुनय संस्कृतिया ख्वःपा पुयो प्याखं ख्वायैं कायो च्वंगु थौया इलय नं ‘नाचगानया राजधानी मखु धाय मफ्यकः सापारु धिसिलाक्क भीगु हःनय दाँ वई। लिच्छवी कालयनिसे भन्सु मलांकसे धितांगिसीया पलाखायैं काकां कछिल्वाकः वयो च्वन-‘धितांगिसी त्वां गिनिसिमिसी त्वां’। अलय हकनं लयतातां हाली ‘ताता खतिनाकथिं धितांगिसि त्वां’ म्हुतुया बोल खिंख्य अलय खिंया बोल म्हुतुइ सुनं सुयातां स्यनय् स्वः फुक्कसिया मन्त्र थें हे कथ अलय् वहे बोल नपां तुति पलां ख्वायैं काई, कथि ल्वाकी मन लयताय्की।

संस्कृतिया पलं दुनयं दुवालः स्वयगु खःसा मनूया जन्म-मरण, (सीड बुझु) या संस्कार फुक्क जातिया थः थः गु म्हासिङ्का पिब्बिङ्गु छगू माध्यम खः। थाना छगू सीडबलय्या संस्कारया छगू यसुलागू हानयज्याया दसु, धिसिलागू पलाया ब्बज्या सापारुया खाँ उले ताडा। सापारु छगू बिस्कं पहः या नखा, गना

दाच्छिया दुनयं थः छौं या जहानपुं (मां, ब्वा,) सीगुया लुमन्ति अमिता बैतरणी तरय् याक्य मः धायगु पुलाँ खाँ जूसाँ उगु खाँ दुनयया बस्पति दुनयया पूर्वे धात्येगु खाँ धःसा लुकुंबिडः च्वंगु मदै हे मखु। मनूया जीवनय् दुःख्या लुमन्तिया किपालुं गुलि दुःख बिययो अलय सुख्या लुमन्ति गुलि लय्ताय्क बिययो धायगु खाँ थाना भीसं धायो च्वनय् मालिये मच्वं। थः मां ब्वा मदयक वा थः जहान मदयक च्वनय् बलय् वैगु दुःख्या फलः गुलि झ्यातु धायगु खाँ फय् मन्यापुं म्हवँ हे जक ज्वी। उकीं वहे दुःख या प्वः झ्यातुयो वैगु इलय गनां छकः दिक्य बिय दःसा पलख जूसाँ भासु लांक्य फैगु मानवीय स्वभाव खः। अलय् वहे खाँ याता बिचः याड पुर्खा छगू संस्कार न्ह्याकः तकल, गुन्हिपुन्हिया क्वाति, गुपुपूर्व स्वयो च्वंगु ल्वहैहिति चाहिलय्गु नपां सॉच्चा चाहिड्केगु चलन गुगु थौं छगू संस्कृति हे जुय धुंकल।

स्वनिगः व स्वनिगः पिनय नं सापारुया थः थः हे पह दः। गुकी छगू काथंया मदयो वांम्हा मनूता थमनं फयाकाथं श्रद्धा यायगु चलन खानय् दः। न्ह्याल्ले

अपमानया सिखलं चिकः वणु मनूता राज्यं हानिगुयां खःहे मखुत अलय् वहे मनूनं थःगु जिवं कःछि सियो वांगु दुःख याडः वांगु योगदान अलय् सन्तानप्रति याडः वांगु दायित्वया छगू सम्मान धाय् मःसिव ताहामचा चाहिइकेगु चलन। सञ्चारया विकास मज्गु इलय थुम्हा नं मनु मत खःनि धायगु छगू काथंया मृत्युदर्ता अलय् थः काय् म्हयाय्या श्रद्धा नं मखुधायमछिं। म्हयाय् नं स्वगं बियो धौबजी दान याडः साँचा चाहिइके छ्वै। ऋणापुलय् मफूपिन्ता धौबजी नकः मुतुइकः माफी बिडगु उल्लेया चलन दयहौं व धौबजी छगू काथंया पुलागुया चिं खःला ? मखुसा तःतः हांगु भवय ख्य नं धौबजी नकः भवैं सिध्यकिगु चलन छाय् तला ज्वी। अलय् भिं ज्याख्य धौं स्वगं तिकः फुक्कसिनं सुवः बिडगु छाय् याडः तला ज्वी अलय् बुदिबलय् धौबजी छाय् दान याता ज्वी ? थव फुक्क छगू काथंया हना बना हे मखु ला ज्वी। अलय् तुसि, कय्गु फवया (चिच्या ग्वगु कय्गु जक) पासी नं दान याई।

सच्चित पीछगू खप पौ, बःष्ठि पौ(पाक्षिक)

ताहामचा (ताहाम्हा साँ) चाहिइकिवलय नहपा माहालीं पुयो ‘ताहामचा गनातय गवाखं प्वालय् तय, गवाखं प्वालय् मन्हयंसा खुसीं चुइकः छवय’ या धुन नपां म्हुतं न हाली । थाना गवाखं प्वः चाय् गु खाँ हकनं स्वयमाली । सीय धुम्हा मनूया आत्माजक अथे धाय् गवाखं प्वःचाय् जकति न्हयंकः या लुमन्ति जक जुयमः । अलय् अः म्वलः लुमांक छव धाय् गु या टुक्रका नं खुसीं चुइकः छवः धाय् गु चलनं अः लुमन्ति सालुकक छवः धःगु जुयमः । ताहासाँखय् साँपाखवः (साँया आकृति) नपां पलेस्वं सुयाय् गु डःखः छत्र (कुसा) नपांया वनावटीं साँदान याय् मखांपुं दुनियाँया बैतरणी छियगुया लागिं ताहा साँ दय्क दे चाहिइकगु मखु धाय मछिं । अलय् इवःपः छ्यायता कछि लुसी ल्वाकः घिंतांगिसी ल्हूइकगु धःसां उब्लेया हिसी ख्याली दुःख तांकय् गु काथंया ज्या नपां मां ब्वाता थमनं सीय धुडानं श्रद्धा याडागु मतिं मन लुदांकय् गु यागु जुयमः ।

उब्ले मिंजं जक घिंतांगिसी ल्हूइगु, अलय मिजं पुं, हे मिसात जुयो प्याखं ल्हूयो वैगुलि अः बच्छी मयाकं हे मिसामस्त प्याखं ल्हूयो वगु अलय् नेवः मिसात जक मखु मेगु जातीया मिजं मिसातनं प्याखं ल्हूयो वगु छताकी सभ्यताया ताकी थागःगु धाय् छिं । अलय् न्ह्याथय् याडः जूसां ल्हूसां ज्यू धाय् गु मतिं पलाछिडः वगु धःसा गनां कन्हयैं समस्याचुली जायो मवै दक धाय् थाकु । अलय् प्याखं ल्हूयता भाति भाति त्वनय् हे मालः धाय् गु नामयैं थामय् याय् मफ्यकः त्वनिगु ल्वापु थैगुलि धःसा संस्कृतिया खवःपा पुयो प्याहाँ वगु विकृति धाय् ल्व । थुकी संस्कृतिता माया याडः घयपुडः तःपुं अलय् संस्कृति भीगु म्हासिइका धाइपिसं इलय् हे घायैं पुय मफूसा डातापोल्हयैं

बुयो वगु घायैं थें मजुइ धाय फै मखु ।

म्हेगः या मुहालीं हे जक तयमः धाय् गु मखुसें तांकय् मज्यू ल्यंकः तय्मः धाय् गु खाँखः । अः लालाखिं नपां धिमे, धाँखं थाय् कायो हल । अलय् तँ व भुस्या गनां जुम्ला पाखय् डम थाइगु धःगु न्यडा । कन्हे थानानं पश्चिमेली बाजा तयो पप व ज्यापया काथं घिंतांगिसी मवै मखु धाय् गु मतितयो अः हे थुकिता कंकुं क्यंकय् मः । संस्कृति परिमार्जनया नामय् संस्कृतिया पुसा हे मदयकः न्हूगुलि तपुयगु विकृति मखुजक धाय मछिं । उकिं थुखय् पाखय् नं बिचः याडः घिंतांगिसीया पला ख्वायैं निसें हालिगु पहः नं न्हूगु पुस्ताता क्यनय् स्यनय् मफूत धःसा संस्कृतिया माखां विकृतिया हायैंचा थवकानिं हाल च्वडां लाइ मखु ।

ताहासाँया पलिसा धात्येम्हा साँ चायाय्म्हा साँ, स्वाली अलय् बासा लुइकः हैगु, महाद्यो पार्वती (अः राधाकृष्ण नं) दय्क हैगु नं छगु ब्वसामारी जुय धुंकल । थिमी थः भिन्चाता साँचा दयकः यंकिगु अथेहे यें नं मचातय्ता साँचा दय्क यंकिगु चलनय न्हूंगु पहः वल । तस्कं चिच्याहिपुं मचातय्ता नं साँचा दयकः हःसेलिं थाकु चायो बुयो है बलय् न्ह्यलं ब्वाडः वगु नं खानय् दत । व छगु काथं मचातय्ता कष्ट ब्यूगु यें जुल । थजगु खायैं नं बिचः याय् मफूसा कन्हे कतं भीता छु छु जक धाइगु ज्वी ? अः हे बिचः याय् मः ।

लालाखिं बाहेकं धिमे धाँ भूस्या थाइपुं यक्व हे न्हूंगु पुस्तायाय् पुं जुय धुंकल । थव छगु बालागु पक्ष मधसे मगा । श्यं मथयं ताडः हे वानय् धुंकगु थजगु बाजा-गाजा ख्वप नगरपालिका याडः वगु कुतः व जनताया थःगु धाय् गु भावना ब्वलांकसेलि थजगु लू (दृश्य) स्वय दःगु खः । थुकी नं मिसामस्त हे हज्यागु

खानय् दः । थवनं छगु काथं युग नपां या पला धाय्मः । म्हेगः इयालय् व फलय् जक च्वडः स्वकुमि जुयो च्वनिपुं म्हयाय मस्त जक मखु अः भौमचा व मचाया मांपु थुगु संस्कृतिसं पला छिडः वगु नं मिसामस्त नं सक्षम खः धाय् गु क्यं । अलय् पुरुष प्रधान समाजता छगु काथंया लिसः नं खः । अलय् न्यासी भ्वासी उच्छृङ्खल धःसा जनिं चिडः तय माली । मखुसा अजि बाज्यां ख्वला ..... जक धायो कपः तिई ।

ख्वपया सापारु स्वनिगः या छगु बिस्कं पहः या नखाजक धायो च्वंगु दः । उकिं हे ख्वप नगरपालिकां थुकिं नं ल्यज्या याडः सिरपा नं बियगु यासेलिं स्वइपुं लज्या चाय् म्वःल । थुगु इलय् माक प्याखं, देवी, भैल नपां पिथाडः लाँ प्याखं ल्हूइकः यंकी । अलय् थुब्ले दाच्छितकया राजनैतिक, सामाजिक विकृतिया ध्याचु व ध्वँ नकः ब्यद्धर्यात्मक घिंतांगिसी नं है । गुकिया सबः भवय नय धुंकः या सिसाबुसा थें हे सा : । अः कृष्णाष्टमी तक हे घिंतांगिसी ल्हूयगु याडः हल । गुगु स्वनित धुंकः हे म्हापुजा याय् गु यें जुलाला धाय् गु याडः हल । उगु इलय् ख्याल, छधा प्याखं, परम्परागत प्याखंतः व्यडः जनता गवाकय् दःसा अजनं बालाइगु व सापारुया मू व मर्म थुइगु जुई । भीगु संस्कार व संस्कृति सञ्चारया युगय् थी थी सञ्चारं पिता यंकिगुलि भीसं सभ्य भव्य व सुसंस्कृत काथं भीगु म्हासिइका, संस्कृति पिभवय मः । थव हे सकल संस्कृति प्रेमी पिनिगु कर्तव्य खः धाय् गु मति तैगु विश्वास काय् । संस्कृति छ्यल जनताया नुगः व्याकः चेतनाया मता च्याकय् मः थवहे थौं या कर्तव्य खः धाय् गु भावना ब्वलांकय् गु युगं खापा चाय् कः च्वंगु दः ।

शिक्षाया छगू नहँगु पला, खप विश्व विद्यालय

रबीन्द्र कसजु

विश्वविद्यालय धायबलय ब्वनयकुथि, क्याम्पसनपां ब्वनिगु, ब्वंकिगु अलय हिल, माल: अनुसन्धानया ज्या न्ह्याकिगु, पद्धति हछ्याडः यंकिगु अलय मदिक्क ब्वनयगु व ब्वंकिगु लकस दय्किगु थाय खः।

सयकः, ब्वडः, न्यडः, वा मेगु छुं काथं औपचारिक काथं शिक्षा वियता थुकिया तहांगु लाहा दै। विश्वविद्यालय न्ह्याकिगु शैक्षिक ज्याइवः त छु नं विषयलय् सुचुक च्वंगु अमूर्त ज्ञानत लुइकः धात्थेंगु मुर्तता वियमःगु खः।

थुकाथं स्वय बलय् भीगु छुँ, समाज नं छगू विश्वविद्यालय खः। भीसं याय्गु न्हिया न्हिथंया ज्याखयनं अपलं ज्ञान दैगु ज्या जुयो च्वनि अलय आनानं जीवन न्ह्याकय्ता मःगु ज्ञान, सीप व कलात सय्के फै। थुकिता है परम्परागत ज्ञान काथं डालः कायो भीसं जीवन न्ह्याकः च्वनय् फै।

न्हिया न्हिथंया ज्याखय् भीगु जीवनय् भीगु हनय् ज्ञान, विज्ञान, गणित, सीप, कला, भाय थजगु ज्या इवः त जुयो च्वनि थजगु विषयता गुलिसिन बालाक

कानय फैसा गुलिसिन व्यवहारिककाथं हिल, छ्यलय है। अलय ज्या ख्य लाहाजुक, स्यल्लाक जुई। गुलिसिन सीप नपां कला ल्वाकछ्याडः ज्वः मरुगु छ्वजया यायफै। उकी भीगु समाज ज्ञानया दुकुटी है खः।

अभ थुकी विज्ञान स्वायफः सा देगलय द्यो तय्गु थें जुई। थजगु इलय जुझगु द्वंगु पला म्हर्व याय्ता, सयकागु सीप व ज्ञान ल्यंकः तयता अलय माली बलय् छ्यलय्गु ज्या इवः त न्ह्याडः वयो च्वंगु दः। थुकी प्रविधिं छायपियो न्हँगु चिजत दय्केगु ज्या नं जुई।

थव फुकक ज्याया मू थाय् विश्व विद्यालय जुई। विश्वविद्यालय शिक्षाया ग्राहालीं भीकय् लुकुं बिडः च्वंगु ज्ञान, विज्ञान, गणित सीप व कला पिबवयता ग्राहालीं जुई।

भीकय् दुनय् दः: गु ज्ञान, सीप व कलाता थमनं कतं छ्वंकः, ब्वंकय् बिय्मः। थुकी परम्परागत शैली' भीसं कायागु ज्ञान, सीप व कला अजः छायपिय थें जुई। थजगु शिक्षा नीतित सय्क ब्वंकय् गुलि अः तेपालय् चायक, तःगु छु नं विश्व विद्यालयत मरुगु निपं ज्वडः खप विश्व विद्यालयया बिचः हज्यागु खः।

खप नगरपालिकां ब्वनयकुथि, महाविद्यालय व कलेजत तः लाक न्ह्याकः ताइलय् निसे खप जिल्लाय् बालागु शैक्षिक लिच्चव ब्यु ब्यु वगु दः। थानाया शैक्षिक अभ्यासता जलाखालानपांया मेमेगु जिल्लां नं ब्वस्यलागु च्वछाय् बहगु काथं

बय बय याडः वयो च्वंगु दः।

थाना नेपः देया ७७ गू जिल्लायायुं ब्वनामि, कर्मचारी, शिक्षकपु ब्वडः ब्वंकः वयो च्वंगु दः। थी थी सद्कायया स्नातक, स्नातकोतर तगिलय ब्वंक वयो च्वंगु दः।

च्वमि थः खपया स्थानीय बासिन्दा खः। काठमाडौँ विश्वविद्यालय ब्वंकः च्वडागु दः। प्राज्ञिक लागाय् ज्या साडः वयागुलि जिता थानाया शैक्षिक क्षेत्र्य दुर्यंक स्वयगु इच्छा द। हिदा हिन्यदा हाँ निसे परिकल्पना याडः च्वंगु बहस याडः खप विश्वविद्याल अजनं है सालां चमबु पालां प्याम्ज्यागु थें पिडः च्वनय् मालः च्वंगु दः। भी अजनं गुलि पिय मालितीनी थें ? थुकिया लिसः मालय्गु इवलय् मुडागु मनया खाँत थाना पिबवय ताडा।

सम्भाव्यता (याय फै कि मफै) व मःगु खःला कि मखू (आवश्यकता) दक अध्ययन जुय धुकगुलिं है जुई प्रस्तावित खप विश्वविद्यालयया विधेयक हज्यागु अलय संसदय् टेबुल जूगु। अथेनं थवनं लिपाजक वगु विश्व विद्यालय संसदं पास ज्यो न्ह्याकय धुकल। उलि कुतः याय् म्वायकः है नेपाल विश्वविद्यालय विधेयक पारित ज्यो न्ह्याकिगु ज्या क्वातुयो वांगु दः।

अथेनं खप विश्व विद्यालय अजनं वैगु खानय् मरुनि। थथे छाय जुला ? थुकिया प्राज्ञिक, राजनीतिक, व्यापारी वर्ग, राजनीतिक न्ह्यलुवा, बुद्धिजीवी व पत्रकार सकलसिन बिचः याडः खॅल्हाबल्हा याय मःगु खानय् दः।

नेपः देशय यक्व विश्व विद्यालय निः स्वानय् धुकगुलिं देशता मःपु दक्ष जनशक्ति अपलं ब्वलाडः वगु नपां कन्हे

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

भक्तपुर काण्ड : सरकार पाखं ग्वसः ग्वयो यागु जः

भदौ १३ जाते

खप नगरपालिकाया ग्वसालय पञ्चायती राज्यस्तरं ग्वगु २०४५ सालया भक्तपुर काण्डया विरोध व कुंखियगु ज्या जुल ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया हानय बहम्हा नारायणमान बिजुक्छ 'रोहित' जुं 'भक्तपुर काण्ड' उब्ले सरकारं याय जक ग्वसः ग्वगु महा जः खः धायोदिसे जनप्रतिनिधि व राजनीतिक कार्यकर्तापुं पद व धेवाया लागि मखुसें देश व जनताया निःस्वार्थ सेवायाय् मः गु खाँ व्याकसे अन्यायया विरोध मयाइपुं कम्पुनिष्ट जुय फै मखु धायोदिल ।

नगरपालिकाया कर्मचारीपिसं थःगु पद काथं इमानदार जुयो ज्या सानयता लाँपु क्यडः दिसे वयकलं नैतिकरूपं क्वहयम्हा मन्या समाजय भ्या भाति हे इज्जत दैमखु धायोदिसे राजनैतिक कार्यकर्ता सैद्धान्तिकरूपं स्यल्लायमःगु खाँ नपां वयकलं जनप्रतिनिधि व कार्यकर्तापिसं थःता जक जिङ्गु मस्वसे समाजता भिं जुइगु स्वयमः धायोदिल ।

वयकलं सम्पतिया लागि मखुगु खाँ ल्हाइगु व जनप्रतिनिधि जुयो थमनं फाइदा काइगु ज्या मिलय मजु धायो दिसे राजनैतिक कार्यकर्ता व कर्मचारीपिसं मदिक्क अध्ययन याय् मः, देश्य् क्रान्ति जूसा सकल जनताया भिं जुइगु खाँ काडः दिल ।

नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः नपां खप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं भक्तपुर काण्डया धात्येंगु खाँ न्हुँगु पुस्ताता व्याकय्ता थजगु ज्या इवः याय् मःगु खाँ काडः दिसे पुँजीवादी व्यवस्थाय् छलछाम, जालझेल व जः जि याइगु अजु चाय म्वः गु

खाँ नपां भक्तपुर काण्डता न्यायपालिकाता क्वत्यलः यागु घटना खः धायो दिल ।

भक्तपुर काण्डय् ज्वं पिन्ता युद्धख्य् बुपिन्ता स्वयो ग्यापुगु दर्दनाक यातना व्युगु खाँ काडः दिसे वयकलं शासक पिसं न्ह्याथिन्योगु निर्णय याय्ता नं लिफः मस्वैगु थ्व छगु दसु खः धायो दिल । उकीं शासकपिसं न्ह्याथिन्योगु नं कठोर नीति छ्यलय फःगु, शत्रुतयसं साम, दाम, दण्ड व फुट (तछ्यायगु) नीति छ्यलिगु, इमान्दार कार्यकर्तापुं शासक पिनिगु मिखाया धू, जुइगु अपलं हुल संख्यात्मक स्वयो बिचः व सिद्धान्त च्यलाई धाय्गु स्यल्लागु दसु 'भक्तपुर काण्ड' खः धायो दिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशीं भक्तपुर काण्डं खपया तताकेहेन्पिन्ता राजनीतिक व सामाजिक काथं सय्कः सिइकः ग्वाकः यंक्यगु व छपा छधि याडः यंक्यगु अभियान काथं हृष्यायगु खाँ नपां भक्तपुर काण्डता संघर्ष काथं लुमांक्य बहजु धायो दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं १० (उब्ले ४) या वडाध्यक्ष चन्द्रबहादुर उलकं भक्तपुर काण्डया इलयया थःगु अनुभव काडः दिसे नेमकिपाया विरुद्धय अःनं शत्रुत सक्रिय जूयो च्वंगुलिं पार्टी कार्यकर्तापुं सचेत जुयो छपा छधिजुयो हज्याय् मः धायोदिल ।

वडा नं ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां नं भक्तपुर काण्ड नेमकिपाता हाँगः लिसे लियगु मतिं सरकारं ग्वस ग्वयो यागु जःखः धायोदिल ।

कार्यपालिकाया दुजः रोशन मैर्याँ सुवालं समाजय ह्यूपा हयता मिसामस्तनं राजनीतिक रूपं ग्वाकः च्वनय्मःगु खाँ भक्तपुर काण्डं स्यंगु खाँ नपां उगुइलय मिसातय्ता नं अभद्र व्यवहार यागु खाँ काडः दिल ।

नेपाल नगरपालिका कर्मचारी एशोसियसन खप नगरपालिकाया नायो गौतम प्रसाद लासिवं भक्तपुर काण्डय् खप नगरपालिकाया कर्मचारी पिन्ता भुठ्ठा मुद्दा द्यकः अमानवीय यातना व्यूगु खाँ काडः दिल ।

उगु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बसन्त भट्टराई जुं सुभाय देश्यो द्यूगु खःसा खप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

सचिव पीछगूँ ख्वप पौ, बःषि पौ(पाक्षिक)

ऐतिहासिक भाजु पुखुली सुचुकुचु

ख्वप नगरपालिकाया ग्रासालय भाद्र १५ गते शनिवार भाजु पुखुलीया चाकली सुचुकुचु ज्याभ्वः न्ह्याकसे वडा नं. १० या वडाध्यक्ष लक्ष्मीप्रसाद हयोमिखां २०७४ साल निसें हे मदिक्क बःषिया छक थाय् थासय् वाडः सुचुकुचु ज्याभ्वः न्ह्याकः वगु खाँ ब्याकसे पर्यटक पिनिगु मन सालय्गु काथं ख्वप नगरपालिकां थी थी ज्याभ्वःत न्ह्याकः वयो च्वंगु खाँ काडः दिल। अथेहे द नं वडाया वडाध्यक्ष कृष्णप्रसाद कोजुं सुचुकुचु ज्याभ्वः तः लाक्यता नगरवासी पिनिगु तः हांगु लाहा दैगु खाँ कुलदिसे थौं कनहे देंगु ल्वय जुयो च्वंगुलिं सचेत जुयता धायोदिल। वडा नं १ या वडाध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्री जुं वडाया ज्याभ्वः सं बुद्धिजीवीपिनिगु साथ व ग्राहाली दयो च्वंगु भक्तपुर क्याम्पसया गरींगा लाँ चायकेता क्याम्पस नपां खाँ जुयो च्वंगु खाँ नं काडः दिल।

वातावरण समितिया दुजः नपां वडा नं २ या वडाया दुजः मञ्जुमाया लाखाजुं ख्वपय देशं दुनय॑ व देशं पिनय॑ पर्यटकपु

भदौ १५ जाते

लोकेश्वर साकोसया गुँभ्वय नपां धाँ बाजाया दसिपौ इयगु ज्या ख्वप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशीया मू पाहाँल्य क्वचाल।

ज्याभ्वःसं उपप्रमुख जोशी ख्वप नगर हज्याक्यता पुख्याया योगदानत लमांक्य मज्यागु नपां पुर्खा दयकतकगु कला व सम्पदाया महत्वया खाँ काडः दिल। ख्वपेदे ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक महत्व कः घाडः च्वंगु नगर काथं म्हासिइका पिबयो वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे उगु कला-संस्कृति, मूर्त-अमूर्त सम्पदाय नपां मां भाय ल्यंकः म्वाकः न्हुँगु पुस्ताता लःल्हाल्हां यंक्य् मधायोदिल।

ख्वप नगरपालिकां सांस्कृतिक लागा च्वजाय्केता थी थी तालिमत नपां धिं धिं बल्ला याडः वयो च्वंगुलि नगरता म्वाकः तय्ता ग्राहाली जूगु अलय समूदायया मनूतय्गु जीवन च्वजाय्केता थी थी तालिम, शैक्षिक ऋण, उद्यमशीलता ऋण, कासाया ज्या भ्वः, पर्यटकीय ज्याभ्वःत थजगु थी थी ज्याभ्वःत न्ह्याकः वयो च्वंगु दः धायोदिल।

संस्था पाखं बाजा गाजा न्हुँगु पुस्ताता स्यडः वगुलिं लयता प्वंकसे सहकारी संस्थापाखं थजगु ज्याभ्वःखं नगरपालिकाता ग्राहाली

अपलं वयो च्वंगु खाँ नपां ख्वपय द्वाह॑ वैगु लाँपुइ सुचुकुचु यायां यंक्यगु खाँ नं काडः दिल।

ज्याभ्वःसं समाजसेवी कृष्णबहादुर दुगुजुं ख्वप नगरपालिकां ग्रवः ग्रवु विछिया छक सुचुकुचु ज्याभ्वः व भाजुपुखु ल्हवडः दयक ब्यूगुलिं सुभाय देछायो दिल।

धाँ बाजाया दसिपौ

दयो च्वनिगु विश्वास वयकलं प्वंकः दिल।

ख्वप नगरपालिकाया पूर्व वडाध्यक्ष रविन्द्र बर्खुजां संस्थापाखं सामाजिक ज्याभ्वः पाख्य सांस्कृतिक लागा तःब्याक यंक्यता न्हुँगु पुस्ताता तयारी यागुलिं सुभाय देछायो दिल। न्हुँगु पुस्तां इतिहासया थीथी घटनात ब्बङ्डःन्यङ्डः थुङ्के मःगु ख्वप नगरपालिकां पर्यटक पिंके शुल्क काय्गु २०५० साल निसें न्ह्याकगु खाँ नपां नेपाल मजदुर किसान पार्टीता हाँगलिसें हे लिडःछ्वय्गु तातुङ्डः थी थी इलय राज्यस्तरं हे जःजः ग्रवुलिं अपू धू जुयो राज्य व्यवस्थाय् ह्यूपा वगु खःधायोदिल।

वडा नं. २ या वडाध्यक्ष हरिप्रसाद बासुकलां नेमकिपाया न्ह्यलुवाय् नगरपालिकां क्वत्यय्क च्वंपु जनताया जीवनस्तर च्वजाय्केता, शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु व्यवस्थित वस्तिया आवास योजना, सांस्कृतिक अलय कासा थजगु थी थी लागाता हदाय तयो विकास निर्माणया ज्या याडः च्वंगु खाँ ब्याकः दिल।

संस्थाया नायो राजन जतिया सभा नायोलय जूगु उगु सभासं न्हुँगु पुस्ताता कला संस्कृति ल्यंकःतयता संस्थां अर्थिक कारोबार नपां थी थी सांस्कृतिक नपां सामाजिक ज्याख्य नं हज्याक च्वंगु खाँ ब्याकसे नगरपालिकां समुदायया लिधंसाय न्ह्याडः च्वंगु सहकारीतय्ता मःगु ग्राहाली याडः अलय (विशिष्टिकृत) तस्कं च्वजःगु सहकारी दयकेता मकाथं पला छियता सुभाव नं बियोदिल।

धाँ बाजा सय्कपुं नी डाम्हा सयकामिपिन्ता दसिपौ लःल्हागु उगु ज्या भ्वःसं सांस्कृतिक उप-समितिया कजि कमलश्वरी सुवालं व छ्याञ्जे राजु छुकां नं न्वचु तयो द्यूगु खः।

सचिव पीछगूँख्प पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

क्युबाया कार्यवाहक राजदूत ख्वपय

भद्र १८ गते

नेप: या लागि क्युबाया कार्यवाहक महामहिम राजदूत अबेल अबाले डिस्पेन्ज जुँ मंगलवार नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नपां वरिष्ठ राजनीतिज्ञ नारायणमान बिजुक्छुँ (का.रोहित) जु नपालाडः दिसे खँल्हाबल्हा याय्गु इवलय् नायो भाजु बिजुक्छुँ जुँ क्युबाली जनता गुब्ले न याकचा मजूगु अलय न्यायपूर्ण संघर्षय् हलिमयया न्यायप्रेमी जनतातय्सं थे, नेप: या ज्या साडः: नैपुं ज्यापु ज्यामिया नं साथ दःगु खाँ काडः दिल। वयकलं क्यूबाता याडः: तःगु अमानवीय नाकाबन्दीया विरुद्ध नेमकिपां सदन व सडक्य् मदिकक सःथवक: वयो च्वंगु खाँ काडः दिल।

क्यूबाया अःया राजनीतिक व आर्थिक अवस्था गथे च्वं जक न्यडः द्यूगु न्ह्यसः या लिसः ब्यूसे महामहिम राजदूत जुँ अमेरिकी राष्ट्रपति बाराक ओबामाया पालय् संयुक्त राज्य अमेरिका व क्यूबाया दृश्वी जूगु कुटनीतिक स्वापु न्हुँगु हिकुनय थ्यंगु नपां अमेरिकी दूतावास हवानाय् चाय्के धुँगु इलय डोनाल्ड ट्रम्प राष्ट्रपति जूसेलं व फुक्क निपां छ्खय् छ्वयो क्यूबाता अजनं अपः अमानवीय नाकाबन्दी यागु खाँ काडः दिल। राजदूत अबेल अबाले डिस्पेन्ज अमेरिकां फुक्क अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्थात व निजी कम्पनीतय्ता नपां क्यूबा नपां छु न आर्थिक ज्याइवत काल

छलफल

भाद्र १५ गते

यल, थेचोया समाजसेवीपु ख्प नगरपालिका पाखं चाय्कःतःगु ख्प अस्पताल स्वःभःपिन्ता ख्प नगरपालिका ज्याभ्वः काडःदिसे ख्प नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति।

बिल याए मते दक उर्दी च्वयकगु खाँ काडः दिल। क्युबाली न्ह्यलुवा व क्यूबाली जनता यापुगु थाकुगु परिस्थिति नं मग्यासें ल्वाडः च्वंगु खाँ काडः दिल।

नायो भाजु बिजुक्छुँ जुँ आर्थिक नाकाबन्दी छु राजनीतिक उपाय मखु अलय उकीं निर्दोष जनताता घाँटी तियगु ज्यायाडः च्वंगु अमानवीय व कुखिय मःगु खाँ खः धायोदिल। वयकलं नेपाल मजदुर किसान पार्टी स्वतन्त्र व सार्वभौम देशय् अमेरिकी हस्तक्षेप (क्वत्यला) व कठोर नीतिया अखः पाखय् दःगु खाँ नपां ल्याटिन अमेरिका, अफ्रिका थजगु देशय् जुयो च्वंगु अमेरिकी क्वत्यलाया विरुद्ध्या ज्या इवःत नपां थी थी पिथनात पाखं न्ह्याकं तुँ च्वंगु दः धायो दिल।

उगु नपालाय्गु ज्या इवःसं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया केन्द्रीय दुजः नपां वागमती प्रदेशया सांसद सुरेन्द्र राज गोसाईँ जु नं भःगु खः।

वनं हाँ कार्यवाहक राजदूत अबेल अबाले डिस्पेन्ज जु याता ख्प नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति, वडा नं ५ या बडाध्यक्ष योगेन्द्र मान बिजुक्छुँ नपांया पुचलं लायकुली लसकुस याडः द्यूगु खः। लायकु व तमारीभायो वयकलं मन क्वसाय्कः स्वयो दिलसा वनलिं ख्प अस्पताल, ख्प मा.वि., ख्प कलेज, ख्प इञ्जिनियरिङ्ग कलेज, ख्प कलेज अफ इञ्जिनियरिङ्ग, आदर निकेतन, तःपुखु, न्हूँपुखु नं भायो स्वयो दिल। नेमकिपाया जनप्रतिनिधिपिसं शिक्षा, स्वास्थ्यया लागाय् याडः च्वंगु सेवात च्वाय्य बहजूगु खाँ ब्याकसे नेगु थाय्या (देया) अनुभवया कालबिल याय् मःगु खाँ नं वयकलं काडः दिल। नपां वयकलं सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु, ल्हवनाय् कानाय् व दानाय्गु प्राज्ञिक लागाय् क्यूबां तः लाक याडः च्वंगु ज्या व अनुभवत नेप: मि जनताया नुगलय् ध्वाथुइकः कानाय् मन दःगु खाँ नं वयकलं काडः दिल।

नपा लाय्गु ज्याभ्वः

भाद्र १६ गते ख्प नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति नपां मोरड्या लेटाड नगरपालिका या नगर प्रमुख भुपेन्द्र कुमार लावतीजुँ आइतबार नगरपालिकाय भायो नपा लाडः दिल। नपालाय्गु भःवलय वयक पिति दृश्वी नेगु नगरपालिकाया शिक्षा लागाय् मंकःल ज्याभ्वः गथे न्ह्याक्य फै धाय्गु खँल्हा वल्हा जुल।

बजार अनुगमन

भद्रौ १९ जाते

ख्वप नगरपालिकाया अनुगमन समितिया दुजः ज्ञान बहादुर मानन्धरया न्ह्यलुवाय बुधबार च्याम्हासिंह-देगइनाया पसः अनुगमन यात ।

अनुगमनया इलय देगः ग्रोसरी मार्ट्या पसः स्वन्हया दुनय नवीकरण याय् मःगु, स्याद फुगु सामानत जम्बो स्प्राइट डागः, सिमिल्याक दुरु छगू प्याकेट, ल्याक्टोजोन दुरु छगू प्याकेट जफत याडः धूयात सा प्वः चिङ्गु सामानत खाद्य अनुज्ञापत्र कायो जक लेबल तिकः मियता, अलय प्यान, भ्याट बिल, दर्ता प्रमाणपत्र या भ्वँत, मरुगुलिं आन्तरिक राजश्व कार्यालयं नीद्वतका दां बं पुडुकगु खः। मुकेश फलफूल एण्ड जुस पसल दर्ता मज्गुलिं दर्ता याक स्याद फुगु मारी बिस्कुट डागू पाकेट, आँ न्ह्येगु किलो जफत याडः धू यात ।

सफट ग्रिन ट्रेडिङ्ग प्रा.लि. नवीकरण याय्गु, प्वः चिडः तःगु सामानत खाद्य अनुज्ञापत्र कायो लेबल तिकः जक मियता धःगु जुल ।

श्री बी मार्ट्य एवः चिड तःगु सामानत खाद्य अनुज्ञापत्र कायो लेबल तिकः मिय मःगु अथे मयागु विश्व मसला उद्योगया हलुचुं गुगु पाकेट, मल्ता चुं हिगु पाकेट, जिम्ले च्यागू पाकेट, धन्योचा नेगु पाकेट जफत याडः धू यात ।

विश्व आलु प्याज भण्डारय प्वःचिड तःगु सामानत खाद्य अनुज्ञापत्रया लेबल मरुगुलिं स्वन्हया दुनयँ भ्वँ ज्वडु कार्यालय व्यूत धःगु जुल ।

स्टार मिनिमार्ट्य स्याद फुगु सामानत कोलगेट टुथपेष्ट-छगः, रियल जुस छगः, ल्याक्टोफन छगः, डाइजेस्टिम बिस्कुट प्यथु, टपटड्का छगः, निशाकलर छगः, इंक्या अचार स्वंग, तुझगु मलय स्वंग, हाकुगु मलय छगः, तेबु चिच्यागवगु खूगु पाकेट

व तः ग्वगु हिस्वगु पाकेट जफत याड धू यात ।

अनुगमन समितिसं स्यानिटेसन उपशाखा प्रमुख दिलिपकुमार सुवाल, बडा निरीक्षक राम कृष्ण प्रजापति, कर उप शाखाया प्रभाष कुमार चालिसे, जिल्ला प्रशासन कार्यालय भत्कपुर या हरिहर काफ्ले, घरेलु तथा साना उद्योगया सुमित्रा श्रेष्ठ, उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय भत्कपुरया लक्ष्मीप्रसाद कासुला नं भःगु खः।

अथेहे भाद्र २० गते ख्वप नगरपालिकाया अनुगमन समितिया दुजः रोशन मैयाँ सुवाल या न्ह्यलुवाय् विहिबार गःपःलि पसः अनुगमन यात ।

अनुगमनय साख मार्ट नवीकरण याय्ता नपां स्याद फूगु बेची छगु पाकेट धू यात । अथेहे मिनिसप नेपाल प्रा.लि. पसः नवीकरण याय्ता, स्याद फूगु च्यूरे निम साभूँ १०३ गः जफत याडः धू यात । अथेहे एस.आर. स्टोरेय् प्याकेजिङ्ग रामानत खाद्य अनुज्ञापत्र कायो लेबल तिकः मियता धायोदिल ।

अथेहे शुभारम्भ किनमेल घर स्पारटन पानीपुरी मसला गूगुपाकेट व रोजबेरी मसला तःपाकेटगु गुगू पाकेट व चिच्यापाकेटगु प्यांगु पाकेट जफत याडः धू याडः धः तालाजु नवीकरण याय्ता धःगु जुल ।

अनुगमनय दुजः ज्ञान बहादुर मानन्धर, स्यानिटेसन उप शाखा प्रमुख दिलिप कुमार सुवाल, बडा निरीक्षक राम कृष्ण प्रजापति कर उपशाखाया प्रभाष कुमार चालिसे, जिल्ला प्रशासन कार्यालय भत्कपुरया हरिहर काफ्ले, आन्तरिक राजश्व कार्यालय भत्कपुरया विनादे प्रसाद आचार्य, घरेलु तथा साना उद्योग या सुमित्रा श्रेष्ठ, उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय भत्कपुरया लक्ष्मीप्रसाद कासुला, भत्कपुर उद्योग वाणिज्य संघया राजेश त्वानावासु नं नपां वगु जुल ।

सचिव पीछगू ख्वप पौ. बःषि पौ(पाक्षिक)

बीमापाखं ख्वप अस्पतालं २० करोड स्वयो अपः काय मनि

भदौ २० ज्ञते

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं नेपाल सरकारं स्वास्थ्य बीमापाखं बियमःगु धेबा लिपालाकःतःसेलिं अस्पताल न्ह्याक च्वनय्ता समस्या जुगु खाँ काडः दिल ।

नेपाल सरकार स्वास्थ्य बीमा बोर्डया नायो गुणराज लोहनी नपां विहिवार नपालाडः प्रमुख प्रजापति जुं स्वास्थ्य बिमाया धेबा इलय हे मब्यूसेलिं ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्कः तयागु ख्वप अस्पताल चायकेता तस्कं थाकुगु खाँ काडः दिल ।

बीमा बोर्डपाखं ख्वप अस्पतालं नीगु करोडतका स्वयो अपःधेबा सोधभर्ना काय मानिगु खाँ कांसे फक्व मथां उगु बीमाया धेबा बियता ध्यानाकर्षण याडः दिल ।

ख्वप अस्पतालं जनताता दांकः व भिंकः, अःपुक, स्वास्थ्य उपचार सेवा ब्यू ब्यू वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं ख्वप अस्पतालं न्हिं च्यासम्हा स्वयो अपः बिरामीपिन्ता स्वास्थ्य सेवा ब्यू ब्यू वयो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

स्वास्थ्य बीमा बोर्डया नायो गुणराज लोहनी इलय हे स्वास्थ्य बीमाया धेबा मब्यूसेलिं स्वास्थ्य बिमा याडः सेवा कायो च्वंपु व सरकारी अस्पतालया सेवात बिय मफ्यो बाँमलागु लिच्चवः लाइगु खाँ खः धायोदिसे स्वास्थ्य बीमाया धेबा फक्व मथां बियगु बचं बियो दिल । वयकलं ख्वप अस्पतलता स्वास्थ्य बीमा पाखंया बियमःगु धेबामध्ये म्हवचाखय् न बच्छी धेबा लच्छ्या दूनय्

बियगु खाँ काडः दिल ।

स्वास्थ्य बीमा बोर्डया कार्यकारी निर्देशक दामोदर बसौला जुं स्वास्थ्य बीमा बोर्डक्य धेबा मरुलिं हे अस्पतालता स्वास्थ्य बिमाया धेबा बियमफूगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं स्वास्थ्य मन्त्रालय पाखं अर्थमन्त्रालयक्य द अर्ब ७५ करोड तका धेबा माग याडागु खाँ ब्याकसे अस्पतालतय्ता फक्व मथां स्वास्थ्य बीमाया धेबा पुलः बियगु खाँ काडः दिल ।

नपालायगु इवलय् ख्वप अस्पताल व्यवस्थापन समितिया दुजः नपां वडा नं. २ या वडाध्यक्ष हरिप्रसाद बासुकला व अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर मजेश प्रताप मल्लनपांया पुचः भःगु खः ।

स्वास्थ्यया लागा सेवामुखी जुयमःगु

भदौ २० ज्ञते

ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु ख्वप व्युप्राविधिक अध्ययन संस्थान नर्सिङ्गा न्हूँ ब्वनामिपिन्ता लसकुस या ज्या इवः सं कलेज सञ्चालक समितिया नायोनपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप नगरपालिकां चाय्क तःगु कलेजय् ब्वँ वपुं सकल ब्वनामिपिन्ता च्वजायकः ब्वंकय्ता शिक्षक-

शिक्षिकापिन्ता धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिकां देया सेवा याय फःपुं जनशक्ति ब्वलाकः च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं स्वास्थ्यया लागा सेवा मुखी जुयमःगु सरकारं निःशुल्क मेडिकल शिक्षाया ब्वस्था यागु जूसा जनशक्ति छ्यलय्ता अःपुइगु, नेपःया जनशक्ति विदेशीया दांपुं ज्यामि जुयो

चंगु धात्येंगु खाँ काडः दिल ।

नर्सिंडपेशा सेवा भावं ज्या सानिगु पेशा जुगुलिं थुगु पेशाखय् अपलं पंग तः दैगु नपां उकिता अःपुक न्हांकः हज्याय् फैगु खाँ काडः दिसे वयकलं स्वास्थ्य उपचार तस्कं थिकय जुयो वसेलिं अपलं मनूत वासयायां गरिब जुजुं वांगु अलय् नर्सपिसं विदेशीया सेवा स्वयो थःगु देशयाय् पित्ता सेवा याय् गु मतिं ज्या सानय् मः धायोदिल ।

उपप्रभुख रजनी जोशी शिक्षा सफलताया स्यल्लागु लिंधंसा जूगुलिं समाजता है शिक्षित याय् गु तातुडः खवप नगरपालिकां थी थी ब्वनय्कुथित चाय्कः वगु खाँ ब्याकसे खवप सर्कलया शैक्षिक विशेषता व तातुनाया खाँ ब्याकसे वयकलं छम्हा जिम्मेवार नर्सकय् दयमःगु आचरणया खाँ काडः दिल ।

खवप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं खवप नगरपालिका शैक्षिक संस्था चाय्केगुलि न्ह्यलुवा

भट्टौ १७ गते

मध्यपुरय् मद्गलवार ‘भक्तपुर काण्ड’ या कुखियगु ज्या इवः सं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया केन्द्रीय दुजः नपां खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं लेनिनवादी नीति काथं नेमकिपां प्रतिक्रियावादी स्वयो अभ प्रतिक्रियावादी संघ संस्थाय् द्वाँ वाडः जनताया सेवा याय् गु नीति कःगु वहे काथं भक्तपुर नगर पञ्चायतं न्ह्य॒ तगिं तक धेबा भ्वायक ब्वंकय्गु व्यवस्था यागु, नगर पञ्चायतया लय पौ ‘भक्तपुर’ सं माओत्सेतुडग व स्टालिनया जीवनी पिथांगु खाँ कुलः दिसे वयकलं शत्रुं छुं न इलय अनेक जः गवयो जालय क्यकय् फःगुलिं पला पतिकं होस याय मः धायोदिल ।

भक्तपुर काण्डया इलय पृथ्वी नारायण शाहं स्वनिगः त्याकगु इलय स्वयो अपः अत्याचार यागु खाँ ब्याकसे नेमकिपां शत्रुया हःन्य् कपः क्व मछुकसे दमनया विरोध यागु खाँ ब्याकसे वयकलं नेमकिपाया योगदानं खवपया शैक्षिक स्तर च्वछाय वह जुइकः ह्यूपा हःगु नपां खवप विश्व विद्यालय निःस्वानय्ता खवप नगरपालिका जुयो चंगु दः धायो दिल ।

इन्जिनियर व नर्सत ब्वलांक, सम्पदा ल्यंकः भ्वाकः तयो, सुचुकुचु ज्या ह्याडः खवप नगरपालिका मे मेगु स्थानीय तहयालागिं अनुसन्धानया थाय् जुगु खाँ ब्याकसे थःथःगु थासं जनताया सेवा खय् हज्याय् मःगु खाँ न वयकलं धायोदिल ।

सूर्यराम श्रेष्ठ जुं न्ह्यलुवा नेता व कार्यकर्ता पिनिगु संघर्षया खाँ कुल दिसे ल्यासे ल्याम्होपुं ब्वनामिपुं, कार्यकर्तात राज्यया बैथितिया विरुद्ध हज्याय् गु विचः प्वंकः दिल ।

सचिव पीछगू ख्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

संस्था खः धायोदिसे देयालागि मःपुं दक्ष व जिम्मेवार नागरिक ब्वलांकय्ता संस्था न्ह्यलुवा जुइगु खाँ काडः दिल । वयकलं खवप सर्कलया शैक्षिक संस्थात देया ब्वस्यलागू ब्वनयकुथित काथं हज्याडः वगु खाँ ब्याकसे न्ह्य॒ पुस्ताता स्यल्लाकः ब्वलांकय्ता थुगु संस्थात ज्या साडः चंगु दः धायोदिल ।

खवप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर मजेश प्रताप मल्लं मेडिकल लगा संवेदनशील व चुनौतीं जःगु पेशा जक मखु सम्पानजनक पेशानं खः धायोदिल । उकिं थुगु पेशाता धर्मकाथं छ्यलय्ता नं धायोदिल ।

ज्या इवः सं खवप बहप्राविधिक अध्ययन संस्थानया प्राचार्य डा. रत्न सुन्दर लासिव, नर्सिंड्या विभागीय प्रमुख ईश्वरी डंगोल व शिक्षिका रविना सुवालं कलेज निःस्वानया तातुना व ब्वनामिपिसं याय् मःगु आचारण व अनुशासनया खाँ नं काडः दिल ।

वर्ग शत्रुं अनेक जः गवयो जालय लाकय्फः

जनमत संग्रहया इलय देया वामपन्थीत वहुदलया पालिडः जूगु खःसा उब्लय् है पञ्चायत क्वदैगु विचः प्वंकसे वयकलं भक्तपुर काण्ड लिपा पञ्चायत विरुद्धया राष्ट्रिय संयुक्त आन्दोलन न्ह्याकगु विचः प्वंकः दिल ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिका वडा नं ८ या वडाध्यक्ष रमेश थापा श्रेष्ठ जुं न्ह्याथिन्योगु काथं मछिंगु इलय नं जनताया सेवा याय् मःगु प्रेरणा भक्तपुर काण्ड ब्यूगु विचः प्वंकः दिल ।

राज्यया जनविरोधी नीतिया पक्षपात याडः राहत इडः ब्यूगु खाँ कुलः दिसे वयकलं नेमकिपाता पुसा है मदय्कः धू याय् गु मतिं राज्यस्तरं जः गवयो खाँ काडः दिल । उगु ज्या इवः सं रमेश बैध व वीरकृष्ण प्रजापति नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

भक्तपुर काण्डया प्रवचन

मंदौ २१ जाते

बासु माध्यामिक विद्यालय्या ग्वसालय् जूगु २०४५ सालया भक्तपुर काण्डया लुमन्तिया ज्या इवःसं मू पाहाँ खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजु नेपालय् पञ्चायती व्यवस्था क्वः दःगुलि भक्तपुर काण्डया नं महत्वपूर्ण भूमिका दः धायोदिसे नेपाल मजदूर किसान पार्टीता हाँगः लिसे हे ल्यं थानय्गु तातुडः ग्वगु महाजः खः धायो दिसे न्हाँगु पुस्ताता थजगु खाँ काडः राजनैतिक व सेन्द्रान्तिक काथं ग्वाकः तय फःसा हकनं थजगु जः ग्वय् मफैगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं भक्तपुर काण्डया इलय् ने मकिपाया नेताकार्यकर्तापिन्ता तस्कं मानसिक व शारीरिक कष्ट ब्यूसां न्ह्याथिन्योगु कष्ट नय मःसां काथं मछिङु इलय् नं नेमकिपां थःगु सिद्धान्त त्वः मतसिं सेवा याडः वगु खाँ काडः दिल ।

ने.क्रा.शिक्षक संघ भक्तपुर जिल्ला समितिया नयो गणेश राम थुसा जुं राज्यस्तरं ग्वगु ग्वसः पू वांक्य मफूगु खाँ व्याकसे नेमकिपां न्ह्याड्ले अन्याय व अत्याचारया विरोध याडः वयो च्वंगु दः धायो दिल ।

शिक्षकपिसं न्हाँगु पुस्ताता थजगु जः ग्वययोगु खाँ काडः

ग्वाकः यंक्य मःगु उब्लेया भक्तपुर काण्ड शिक्षा लागाय् नं बामलागु लिच्वः लागु खाँ नं वयकलं काडः दिल । ब्वनय्कुथिया प्र.अ. रबिलाल प्रधानया सभा नायोलय् जूगु उगु ज्या इवःसं सहायक प्र.अ. राजकुमार ह्योमिखां भक्तपुर काण्डया इलय् या थःगु अनुभव काडः दिल ।

ज्या इवःसं शिक्षक प्रतिनिधि विष्णु प्रसाद दुमरु व शिक्षिका सुनिता घट्टवां न्हाँगु पुस्ताता भक्तपुर काण्डया खाँ कानयता ज्या इवः न्ह्याकगु खाँ काडः दिल ।

कासाता हदाय तय मःगु

मंदौ २१ जाते

खप नगरपालिका वडा नं ६ खेलकुद समिति भक्तपुर किक बक्सिड संघया ग्वसालय जुगु कासामि हानय्ज्या ज्या इवःसं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिं मः काथंया पूर्वाधार व बालापुं कासामिपुं ब्वलांक्य मफैगु खाँ व्याकसे सरकारं कासाता हदाय तयो ज्या मसांगुलिं मति तयाकाथंया कासामिपुं ब्वलांक्य मफूगु खाँ काडः दिल ।

तहाँगु त्याग यापिसं जक तहाँगु सफलता नं काय फैगुलिं बांबालापुं कासा स्यनामिपिन्ता राज्यं हानय् ज्या याय् मफूगुलि कासामिपुं विदेशय् वाडः च्वंगु खाँ नपां अन्तर्राष्ट्रिय कासा म्हेतिपिसं थःगु देशता राष्ट्रिय कासा म्हेतिपुं कासामिपिसं थःगु पालिकाता हदाय तयो म्हितय् मःगु खाँ व्याकसे वयकलं बाँलापु कासामिपुं

ब्वलांक्य फः सा अजपुं कासा स्यनामि पिनिगु नां इतिहासय् च्वंगुलि दिपक श्रेष्ठया कार्यकालय कराँते कासाय् बां बां लापुं राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय कासामिपुं ब्वलानिगु आशानपां लसहांसे सुभाय् नं देछायो दिल ।

६ नं. वडाया वडाध्यक्ष हरि राम सुवालं दक्षपुं ल्यासे ल्याम्हो पुं विदेशय् वांसेलि दे हज्याय् मफूगु नपां कासामिपिसं देया सार्वभौमिकता ल्यंकः तयता कासा म्हितय् मः धायो दिलसा ६ वडाया दुजः गोविन्द दुवालं कासामिपुं इमानदार अनुशासित व नैतिकवान जुय मःगु राजनैतिक नेता तयके व मरुगुलि देशं दुर्दशा फय मःगु खाँ काडः दिल । अथेहे कार्यपालिकाया दुजः रोशन मैयाँ सुवालं छिकोडः नपां मेमेगु कासा नं वडां हछ्याडः च्वंगु खाँ काडः दिलसा नेपाल किक बक्सिड संघया निःस्वानामि दिपक श्रेष्ठ, ६ वडा खेलकुद समितिया कजि राजुसिंह बजिकॉं व स्यनामि राम शरण त्वाती नं न्वचु तयो द्यूगु खःसा मू पाहाँ प्रजापति जुं प्रमुख स्यनामि दिपक श्रेष्ठ व प्यकगु अन्तर्राष्ट्रिय मुवाथाई कासाय् स्वर्णपदक त्याकम्हा कासामि प्रविन तामाडता हानय् ज्या याडः द्यूगु जूल ।

सचिव पीछगूँ ख्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

महालक्ष्मी नगरपालिकाया समाजसेवीपुं ख्वप नगरपालिकाय्

भदौ २२ जते

ख्वप नगरपालिकाया कला, संस्कृति व सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तयगु नपां शिक्षा व स्वास्थ्यया लिधंसाय् जनताया सेवा याय् गु सयके थुइकेगु मतिं महालक्ष्मी नगरपालिका यलया समाजसेवीपुं ख्वप नगरपालिकाय् भाल ।

थवहे इवलय् ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं समाजवादी व्यवस्थापनय् जनताया सरकार जुइगुलिं आना शिक्षा व स्वास्थ्य जनताता धेबा म्वायकः राज्यं हे विडगु खाँ व्याकसे ख्वप नगरपालिकां शिक्षा व स्वास्थ्यया लागाय् सेवा वियता कलेज व अस्पताल चाय्कागु खाँ काडः दिल ।

नगरपालिकापाखं चाय्क तःगु ख्वप अस्पतालय् च्यास गुस्ति (गुकी द० प्रतिशत बिमा याय्) विरामीपुं वैगु खाँ व्याकसे व्यकलं ख्वप अस्पतालं स्वास्थ्य बीमाकय् पलिसा काय् मःगु २० करोड स्वयो अपः दय धुकगुलिं अस्पताल चाय्केता थाकुगु खाँ काडः दिल ।

स्वास्थ्य शिविर

भदौ २२ जते

ख्वप नगरपालिका बडा नं २ कार्यालय व्यासीया च्वसालय जूगु हाडजोर्नी व नशा अलय मिखाया ल्वय सम्बन्धीया स्वास्थ्य शिविर ज्या इवःसं मू पाहाँ ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं स्वास्थ्य हे तः हांगु धन जुगुलिं जनता स्वस्थ्य जूसा नगर नं स्वस्थ जुइगु खाँ व्याकसे न्हपा पुनिगु ल्वचं अपलं मनूत सीगु खः सा अः मपूनिगु अथेधाय् दीर्घ ल्वचं अपलं मनूत सीडः च्वंगु खाँ व्याकसे बुँ ज्या सानिपुं कृषकपिसं बालीख्य् विषादी हवलिबलय् सावधानी काथं

सचिव पीछगूँ खप पौ. बःषि पौ(पाक्षिक)

लक्ष्मी नरसिंह देगः

भदौ २४ जाते

खप नगरपालिका वडा नं. ४ गःहिति चवंगु लक्ष्मी नरसिंह देगः दानयगु ज्या मदिक्क न्ह्याडः चवंगु दः। अः काष्ठकला (सँ यायगु ज्या) जुयो चवंगु दः।

न्वाइगु ज्याखं भीसं सय्के -सिइके फैगु

भदौ २३ जाते

ज्या सानि पिन्ता हे न्वाइगुलिं थुकिता थःता भिंकयूथा धःगु धायगु थुइके मः धायोदिसे खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघ खप नगरपालिका वडा नं द या ग्वसालय जूगु गुँ भव्यसं न्वचु तयो द्यूगु खः।

वयकलं सड्कट मनूयाता हे वइगुलिं सड्कट नपां ग्याडः मखु ल्वाडः पूँजीवादी बिच. त्वःतः समाजवादी बिचः ज्वडः हज्याय् मः धायो दिसे हाकुपरासी मिसातयगु छगु बांलागु म्हासिइका काथं, न्हपानिसें छ्यलः वयो चवंगु अः न्याडः तियमः गुलिं अः हक्नं थःगु सीप छ्यलः हाकुपरासी थाय् सय्के मःगु अलय् सीप दःपुं गुब्ले कतया भरय् म्वाय् म्वालिगु खाँ नं काडः दिल।

नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघ्या नकीं मयजु अनुराधा थापा मगर जु विचः, सिद्धान्त व देशभक्तिया भावना कः घाडः

ज्या सांसा न्ह्याथिन्योगु जःनं चफुडः न्ह्याथिन्योगु शक्तिनं व्वच्छुय मालिगु ज्या खप देशं याडः क्यंगु खाँ कुलः दिसे नेमकिपाया सिद्धान्तं प्रतिक्रियावादीतय् कप स्याकगु खाँ ब्याकसे तीजता शोषित पीडित महिलातयगु मुक्तिया लागिं छ्यलय् मःधायोदिल।

नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघ भक्तपुर नगर समितिया नकीं मयजु रामेश्वरी कोजु थौकन्हे भौतिक जक मखु सांस्कृतिक लागाय नं ह्यूपा ह्यमः धायो दिसे अग्रजपिनिगु बलिदान नं व संघर्ष खप दे च्वच्छाय वहजु थाय जूगु खाँ कुलः दिसे वयक पिनिगु अजगु ज्याता भीसं हानय् ज्या याय् मः धायो दिल।

ग्वसाखलया नकीं कमलकेशरी खायमलीया सभानकीलय् जूगु उगु ज्या इवःसं नेमकिपा द नं वडाया नायो लक्ष्मी नारायण दुवाल महिला वडाया दुजः सुमित्रा बोहज्, सद्गीता दुवाल पिस नं न्वचु तयो द्यूगु खः।

भदौ २५ गते

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं कासां कासामिपिसं राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय कासा ख्लय बालाक कासाम्हेतः देया इज्जत च्वायकगु खाँ संस्थागत विद्यालय संघ नेपाल इंसान जिल्ला समितिया गवसालय राष्ट्रिय बालदिवसया लसताय भाद्र २५, २६ व २७ गते स्वन्हूतक जुइगु जुनियर फुटसल कासाया धिं धिं बल्लाया उलेज्या ज्याइवः सं काडः दिल ।

वयकलं छवनामिपिसं थःगु जीवनय यागु मेहनतं छवनामिपिनिगु कन्हेया दिन बालाइगु खाँकाड दिसे छु नं ज्या तः हां चिच्याहां मदैगुलिं (श्रम) ज्यायाता माया याय्मः धायोदिल ।

भदौ २७ गते

ख्वप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी जुं आत्महत्या पानय्गु ज्या हलिमय छगू तहांगु समस्या जुयो च्वांगु खाँ ब्याकसे थुकिता पानय्ता थी थी ज्या इवः त यायां वानय् मः धायो दिल । उगु खाँ वयकलं ख्वप नगरपालिकाया गवसालय जूगु स्वास्थ्य स्वयमसेविका पिनिगु मुंज्यासं विश्व आत्महत्या रोकथाम दिवसया लसताय जूगु ज्या इवः सं ‘आत्महत्या रोकथामसं स्वास्थ्य स्वयम सेविका पिनिगु नं तहांगु लाहा दैगु खाँ नपां मानसिक व शारीरिक काथं स्वस्थ जुयो च्वनय्ता न्हिया न्हियं स्वस्थ, नसा नयगु नपां स्वस्थ जीवनशैली डालय् मः धायोदिल ।

समाजय् वैगु विकृति म्हवचा याय् फःसा नं आत्महत्या याइपुं म्हवचा याय्फैगु खाँ ब्याकसे वयकलं थुकिता पानय्ता सामूदायिक ज्या इवः त अपलं न्हयाकय् मः धायोदिल ।

ल्वचं मकैगु उपायत काँ कां मदिक्क स्वास्थ्य जाँच याकय् फःसा नं थजगु निरासा मवयो इलय् हे वास याडः स्वस्थ जुय फैगु खाँ वयकलं काडः दिल ।

ज्या इवः सं ख्वप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर डा. मजेश प्रताप मल्लं आत्महत्या गम्भिर व संवेदनशील समस्या

थाकुक मेहनत याइगु अलय परिश्रमं हे ब्वनामिपिता तः लाकिगुलि कासाया ज्या इवः न मदिक्क न्हयाकः यंकय् फःसा शारीरिक व मानसिक नेगूं तुं स्वस्थ व तन्दुरस्त याडतयता गवाहाली जुइगु खाँ ब्याकसे वयकलं ख्वप नगरपालिकां कासाया धिं धिं बल्ला न्हयाकं तुं च्वांगु गुगु कासाया ज्याइवः सरकारया भर मकःसे थःगु हे स्रोत व साधनं हछ्याय्गु कुतः जुयो च्वांगु खाँ काडः दिल ।

इसानया केन्द्रीय नायो भाजु प्रेमजन थापा श्रेष्ठ ब्वनामिपिनिगु बौद्धिक व मानसिक विकास नपां नपां शारीरिक विकासया लागिं नं कासां तस्कं गवाहाली याइगु खाँ थुडः इसानं ब्वनामिपिनिगु (समग्र) चाकलीं विकासया लागिं (अतिरिक्त क्रियाकलाप) ब्वनय्गु बाहेकं मेगु ज्याइवः तः नं याड वगु खाँ काडः दिल ।

इसान भक्तपुर जिल्ला समितिया नायो भाजु कृष्ण राम त्वानाबासुया सभानायोलय जुगु उगु ज्या इवः सं वयकलं इसानया दुजः ब्वनयकुथिया ब्वनामिपिनिगु सुलः च्वांगु प्रतिभात पिब्वयता कासाया धिधिंबल्ला गवसः गवगुया खाँ ब्याकसे ब्वनामि कासामिपिसं त्याकय्गु व सय्केगु काथं कासा म्हितय् मः धायो दिल ।

उगु ज्या इवः सं सूर्यदीप ई-स्कूलया प्रिन्सिपल लक्ष्मी प्रसाद प्रजाति जुं लसकुस न्वचु तयो दैगु खःसा मू पाहाँ प्रमुख प्रजापति जुं कासाया धिधिं बल्ला तः लायम धायोदिसे रेफ्रीता (बल) भतिंगवारा लःल्हाड दैगु खः ।

अन्तरक्रिया

ज्गुलिं थथे जुयतांगु छाय् धाय्गु खाँ सिइकः थुडः इलय् हे न्वाय दःसा बालाइ धायो दिल ।

अथेहे ख्वप नगरपालिकाया स्वास्थ्य संयोजक डा. रत्न सुन्दर लासिवं स्वास्थ्य स्वयमसेविकापुं समाजनपां च्वडः ज्या सानिपुं सामाजिक कार्यकर्ता ज्गुलिं आत्महत्या याय् मज्यूगु खाँ ग्राकः जनचेतना ब्वलाकय् मःगु खाँ काडः दिल ।

हे. अ. कमलकेशरी राजचलं आत्महत्या छाय्याता धाय्गु खाँ थुडः उकिता पानय्ता छु याय् फै धाय्गु खाँ या प्रस्तुतीकरण पिब्वसे आत्महत्या मयाकय्ता समुदायया तहांगु लाहा दै धायो दिल ।

सचिव पीछगूँ खप पौ. बःषि पौ(पाक्षिक)

मेयरनपां ब्वनामि मचात

भदौ २९ गते

बालबालिकापिनिगु लागि छ्यःगु लाय गुब्ले सितिं वानिमखु, उकिं ब्वनामिमचा तय्ता चाकलीं च्वजाय्क: यंक्यता राज्यं हदाय तयो ज्यासनय्म: खुइकगु राष्ट्रिय बाल दिवसया लसताय् जुगु 'मेयरनपां ब्वनामि मचात' ज्या इवः सं अन्तरक्रिया ज्या इवः नं जुगु जुल।

ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं मचातय्यालाग्नि छ्यःगु लाय गुब्ले सितिं मवानिगु अलय् संविधानय् बाल अधिकारया खाँ च्वयो तः गुलिंअजगु खाँ काडः मचातय्याहदाय तयो सरकारं स्वद्वागु खाँ काडः दिल।

वयकलं ख्वप नगरपालिकां मचातय्यागु लागिं कासाया पूर्वाधार काथं कभर्डहल दय्कः वियागु, शारीरिक ब्यायाम थाय् कासाया धिं धिं बल्ला याडः व्यागु खाँ नपां बांलागु साँफूकुथि दय्कः यंक्युगु काथं 'जनज्योति पुस्तकालय' चिच्याहिपुं छात्रवृत्ति बियो व्यागु खाँ ब्याकः दिल।

उलेज्या

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं भत्कपुर फुटबल क्लबया बार्षिक ज्याइवः काथं न्ह्याकगु 'नेकगु भत्कपुर ग्रासरूट्स टे' भतिंवाराया फेस्टेबल ज्या इवः, भाद्र २९ गते उलेज्या याडः दिल।

ज्या इवः सं ब्वनामिपिसं थमनं ब्वडागु विषयसं विशेषज्ञता जुयमःगु नपां समाजय् ह्यूपा ह्यता शिक्षाया लिधांसा जुइगुलि ख्वप नगरपालिकां दाकः भिंकः आखः ब्वक फःपु जनशक्ति ब्वलांक व्यागु खाँ काडः दिल।

वयकलं ख्वप देता भ्रष्टाचार मजुइगु पालिका दय्कः न्ह्यकनय् स्वयर्थे पारदर्शिया तमूता काथं ख्वप दाडः च्वंगु नपां शिक्षाया जग निसें तयो च्वजःगु कलेज न्ह्याकः वगु खाँ नपां अवसरवाद व स्वार्थ मतः से ब्वनामिपुं देश व समाजया निंति ज्या याइपुं काथं हज्याय् मः धायो दिल।

वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं शिक्षा ख्य् तस्कं लिपा लाडः च्वंगु ख्वप दे न्ह्यलुवा पिनिगु ग्वाहालीं देया ब्वस्यलागु पालिका जूगु अलय् पारदर्शी ख्वप दे काथं हज्याडः च्वंगु दः धायो दिल।

अथेहे वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याखः जुं ख्वप नगरपालिकां सकलसिया मंकःगु स्थानीय सरकार उकीं थः नपां तयो बालबालिकापिनिगु ज्या हज्याकः च्वंगु खः धायोदिल।

शिक्षा शाखाया प्रमुख साधुराम फूयालंजुं ख्वप नगर दुनयै ३५, १४२ म्हा ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु दः धायोदिल।

उगु ज्याइवः सं ब्वनामिपिसं सम्पदा ल्यंकः स्वाकः तय्गु हनुमन्ते खुसी सुधार, कासा ख्यः अज बांलाक्युगु ब्वनय्कुथि खुसिं बःलं बुरय् जूगु, समावेशी शिक्षा, स्थानीय पाठ्य पुस्तकका खाँ न्यंगुलि लिसः बियो द्यूगु खः।

सिरपा लः ल्हाय् गु ज्या इवः

ख्वप नगरपालिका वडा नं ७ या ग्रसालय राष्ट्रिय बाल दिवसया लसताय् जूगु 'सरसफाइमा बालबालिकाको भूमिका' विषयलय वडा नं ७ ब्वनय् कुथि ब्यागु वक्तृत्वकला (न्वचुकला) ज्या इवः क्वचाय्क भाद्र २८ गते ख्वप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशीं सिरपा व दसिपौ लः ल्हाडः दिल।

ख्वप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थान नर्सिङ्गा न्हूँपुं ब्वनामिपिन्ता लसकुस
(२०८१ मंदी २० गते)

ऐतिहासिक माजु पुखुली सुचुकुचु ज्या इवः

(२०८१ मंदी १५ गते)

ख्वप नगरपालिकाय 'मत्कपुर काण्ड' या लुमन्ति ज्या इवः

(२०८१ मंदौ १३ गते)

खुङ्कगु बालदिवसया ज्या इवः सं व्वनामिपुं

(२०८१ मंदौ २९ गते)

